

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

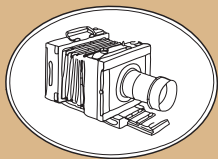
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

OBJEKTIV

Nr. 123

April 2009

Dansk Fotohistorisk Selskab

Indhold

1

Historien om den midttyske fotoindustri

4. del

Lars Schönberg-Hemme

7

**Camera obscura, Canaletto
- og en dansk gartnersvend**

11

**BILLEDGRUPPEN
Danske Nationaldragter
Besøg i Skt. Petersborg**

18

BOG OG Udstillingsomtale

**Danmarks Fotomuseum
fylder 25 år den 29. august**

Flemming Berendt

23

SAMLERDILLEN

24

'DIT & DAT'

**Foreningsmeddelser, anvisnings-og orienteringsnyt
Mødereferat, anvisningslister,
Landsmøde & generalforsamling**

Layout & redaktion: Flemming Berendt

Historien om den midttyske fotoindustri

4. del

Lars Schönberg-Hemme

Vi ved alle at forholdene for den almindelige tyske borger i den første halvdel af tyverne har været ganske forfærdelige og at mange millioner har lidt direkte nød.

Den første demokratisk valgte præsident Friedrich Ebert er socialdemokrat indsat februar 1919, og den første regering består af en flertalskoalition på tre partier med Socialdemokratiet som det dominerende.

Men på grund af arbejdsløshed, sult, kulde, og et med nød og næppe afværget højreorienteret kup (Wolfgang Kapp), træder regeringen tilbage allerede i 1920 og udskriver nyvalg.

Og hermed begynder Weimarrepublikkens trængsler for alvor.

I den korte tid der er gået siden republikkens oprettelse er der opstået en voldsom vrede i store dele af befolkningen. Den er naturligvis først og fremmest rette mod sejrherrene i 1. verdenskrig, Frankrig og England, specielt efter offentliggørelsen af fredsaftalen i Versailles 28. juni 1919.

Men den er også rettet indad, mod kommunister, socialdemokrater, jøder, anarkister, m.fl. Det skyldes bl.a. 'Dolkestødslegenden' fremsat af den tyske hærs øverstbefalende i sidste fase af krigen Paul von Hindenburg og hans nærmeste medarbejder Erich Ludendorff. Den går ud på at Tyskland er gået ubesejret gennem krigen og at sammenbruddet udelukkende skyldes disse gruppers ødelæggelse af samfundet indefra.

Der skyller en højreextremistisk bølge ind over landet.

Gustav Stresemann

Gustav Stresemann (* 1878) bliver nu en nøgleskikkelse i den unge tyske republik. Han er politisk ordfører i Nationalforsamlingen for det nationalliberale parti fra første dag i republikkens historie.

Ved valget i 1920 mister regeringen sit flertal. Og det giver muligheder for partierne på midten. I 1923 bliver Stresemann kansler, ganske vist kun i tre måneder. Men derefter udenrigsminister i en længere årrække.

De økonomiske hjul ruller igen

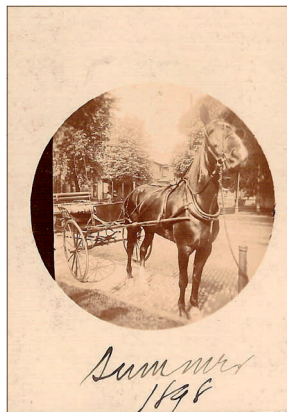
Regeringerne i Weimarrepublikkens tid skifter uafladeligt. Men Stresemann består. Det lykkes

ham at vende Ruhrkrisen til Tysklands fordel, d.v.s. at få franskmændene til at opgive besættelsen.

Han får Tyskland med i Folkeforbundet. Han modtager Nobels fredspris to gange for sine enestående evner til at forsone. Det får også de økonomiske hjul i Tyskland til at rulle igen. Ved sin død efter et hjerteanfald i oktober 1929 efterlader han sig et Tyskland der er godt i gang med at genvinde sin tidligere storhed. Man kan næsten betragte Stresemann som en allegori på hvad der sker i det tyske erhvervsliv i denne tid og op gennem trediverne.

Emulsionsfabrikkerne klarer sig

Den midttyske fotoindustri har som nævnt i den forrige artikel været ramt noget uens i de hårde tider efter krigen. For kamerafabrikkerne er det nedgangstid, for emulsionsfabrikkerne nærmere opgangstid. Specielt er det gået godt for den nye store magnet, Agfas filmfabrik i Wolfen.

Hvermand sit billede

George Eastman

George Eastman

Den store konkurrent for Agfa fra begyndelsen er Kodak, Eastman Kodak Co, som er hjemmehørende i Rochester, New York.

Initiativtageren og idémanden er bankassistenten George Eastman som allerede i 1878 laver tørplader på hobbyplan og i 1879 opfinder en gydemaskine beregnet på masseproduktion.

Firmaet bliver grundlagt sammen med Henry Strong i 1881 under navnet Eastman Dry Plate Company, men undergår forandringer i selskabsform og navn flere gange i de første år.

I 1884 bliver det til Eastman Dry Plate and Film

Company og nu som et selskab med 14 aktionærer.

Kodak - fotografi for menigmand

1888 finder George Eastman efter nøjere overvejelse på navnet Kodak. Det kan siges på alle sprog. Samtidig lanceres sloganet 'You press the button - we do the rest'. Sloganet bruges i forbindelse med salget af en af George Eastmans mange gode ideer, en lille trækasse som kan tage billeder på en film inde i kassen. Efter endt brug afleveres kassen til fotohandleren, og han sørger for resten. Man får naturligvis kassen igen i nyladet tilstand. Netop denne idé grundlægger Kodaks berømmelse. Det er samtidig det første seriøse forsøg på at sælge kameraer til menigmand, til mennesker med små indtægter og til mennesker der ikke behøver at sætte sig ind i teknikken i det de gør.

Verdens første rullefilm

Fra 1889 sælges rullefilm i løs tilstand, verdens første. Den bliver allerede samme år brugt til fremstilling af levende billeder.

Og endelig i 1892 nyorganiseres selskabet under navnet Eastman Kodak Co.

Kodak rullefilmkassette

Eastman ønsker sig en filmfabrik i Tyskland

Måske belært af afsætningsvanskelighederne på det europæiske marked, specielt det tyske, under krigen ønsker George Eastman at oprette afdelinger i Europa.

Faktisk har han allerede før 1890 indrettet et europæisk hovedkvarter i London for både fabrikation og salg. Men på kontinentet har han kun et salgskontor i København og fra 1896 også et i Berlin.

Først i 1927 lykkes det ham i samarbejde med det franske firma Pathé Frères at indrette en fabrik ved Paris under navnet Kodak-Pathé. Kodak får 51% af aktierne.

Tyskland er trods tabet af 13,5% af sit landareal og 7 mio af sin befolkning stadig Europas største marked - og derfor særlig interessant for George

Eastman. Samtidig er Tyskland verdensførende inden foramerateknik og - optik. Agfa er både kvantitativt og kvalitativt Kodaks hårdeste konkurrent inden for film, fotopapir, og fotokemi. Og så findes endda en række andre tyske virksomheder inden for samme branche. Det vil betyde meget for Kodaks konkurrenceevne på dette marked at have en tysk produktion, at blive opfattet som et verdensfirma der også er tysk.

Kodak har den fordel frem for engelske og specielt franske virksomheder ikke at være helt så hårdt ramt af tysk chauvinisme. USA er et tysk udvandringsland par excellence, og USA har ikke villet ratificere Versaillestraktaten, fordi den efter Kongressens mening er alt for hård.

Glanzfilm

I 1928 køber George Eastman firmaet Glanzfilm AG i Köbenick, en forstad til Berlin.

Navnet er lidt pudsigt, men forståeligt når man hører at Glanzfilm er et datterselskab af Glanzstoff AG. Her møder vi igen, ligesom hos Agfa, kombinationen af filmfremstilling og fremstilling af viscosetekstilfibre, to meget forskellige produkter, som har det til fælles at de er lavet af cellulose. Glanzstoff AG har, som navnet antyder, specialiseret sig i kunstsilke.

Kodak Berlin Köbenick

Glanzfilm har været et experiment for Glanzstoff. Det har kun stået på i fire år og det er ikke blevet en succes.

Nu bliver det til Kodak Filmfabrik Köbenick AG, en filmfabrik der allerede er etableret og indrettet til sit formål og som får en aktiekapital på 10 mio mark.

Her bliver i de kommende mange år fremstillet Kodak Verichrome- og Panatomicfilm og Kodak kemikalier til det europæiske marked, men i første omgang ikke fotopapir. Det sker i Ungarn, hvor S.A.Kodak-Pathé opretter en fabrik i 1929. Senere i trediverne fremstilles Kodaks fotopapir også i Köbenick.

Fabrikken i Köbenick får med tiden et speciale i fremstilling af røntgenfilm. Men i tyverne, trediverne og til dels under 2.verdenskrig er

sortimentet bredt. Og det går for Kodak Köbenick som George Eastman har forventet. Tyskland bliver et stort marked. Reklametrommen får heller ikke for lidt: 'Deutsch die Kamera - deutsch der Film'.

Eastman ønsker sig en kamerafabrik

Den første halvdel af dette slogan henviser ikke udelukkende til de mange tyske kamerafabrikater. George Eastman har i flere omgange forsøgt at få en tysk kamerafabrikant som partner. Tidligt i 20.århundrede har han ført forhandlinger med Richard Hüttig i Dresden og Rudolf Krügener i Frankfurt a/M, men uden resultat. Først i 1931 er der bid.

August Nagel

August Nagel (1867-1943) er en meget dygtig og også meget succesrig kamerakonstruktør, som i 1908 har startet egen virksomhed i kompagniskab med en vis Drexler, under navnet Drexler & Nagel. Året efter skifter firmaet navn til Contessa, og i 1919 efter en fusion til Contessa-Nettel. Fabrikken ligger i Stuttgart og altså uden for det midttyske område. 1926 bliver Contessa-Nettel en del af Zeiss Ikon. August Nagel bliver som firmaets ejer nu medejer af Zeiss Ikon og medlem af direktionen.

August Nagel er en egensindig mand. Der er mangt og meget i det nye Zeiss Ikon koncept der ikke passer ham og det lykkes ham ikke at komme igennem med sine ideer i direktionen. Allerede i 1928 sælger han sine aktier og trækker sig ud af Zeiss Ikon.

Igen bliver han selvstændig. Han opretter firmaet 'Dr. August Nagel-Fabrik für Feinmechanik' og begynder at bygge kameraer efter sin recept:

1. Høj teknisk standard og robusthed, 2. Smagfuld formgivning, 3. En overkommelig pris. Alt sammen sammenfattet i sloganet: 'Hohe Qualität für jedermann'.

Man kan sige at disse krav til produktet ganske

afgjort også er blevet fulgt hos Zeiss Ikon, især det første. Det andet krav er jo en smagssag. Og det kan være at August Nagels syn på design har været et andet end det lidt kantede hos Zeiss Ikon. Hvad angår det tredje krav må man sige at Zeiss Ikons topmodeller er meget avancerede og derfor også meget dyre.

August Nagel tilstræber enkelhed. Og han har lært så meget under sit korte ophold hos Zeiss Ikon at miniatureformatet 24x36 på perforeret kinofilm er vejen frem. Hos Zeiss er iværksat et storstilet projekt for at kunne bygge verdens bedste og mest avancerede kamera i dette format, og hos firmaet Ernst Leitz er det allerede sket med kameraet Leica.

Kodak AG Nagel-Werk Stuttgart

Men her er det så at Eastman Kodak Co kommer ind i billedet og tilbyder samarbejde og kapital. Det kender på forhånd August Nagels ry som en meget dygtig kamerakonstruktør og hans sans for det enkle. Samtidig udnytter det hans lidt pressede situation som nystartet på et vanskeligt marked. Jeg ved ikke om det er George Eastman selv der har ført disse forhandlinger. Sandsynligvis ikke. Han er på dette tidspunkt 77 år og ganske vist formand for bestyrelsen; men han har taget sin afsked som direktør i 1925. Han dør i 1932 efter to års invaliderende sygdom, for øvrigt ved

selvmord.

I 1931 omdannes Nagels fabrik til Kodak AG Dr. Nagel-Werk Stuttgart. Tre år senere sendes det første tyske Kodakkamera på markedet, Retina.

Retina

Retina er virkelig noget særligt. Det er et meget enkelt miniaturekamera af klaptypen og med centrallukker af fabrikatet Compur. Linsen er en Xenar 1:3,5/5cm fra Schneider Kreuznach, en Tessartype. Almindelig gennemsigtssøger og ingen afstandsmåler.

Både lukker og objektiv er førsteklasses produkter og kameraet er efter den tids forhold meget praktisk og let at betjene og fylder ikke meget i en jakkelomme. Prisen er 75 mark.

Kodaks engangskassette

Sammen med kameraet introduceres den moderne engangsfilmkassette fra Kodak, den kassette som fremstilles den dag i dag af alle filmfabrikker til analoge småbilledkameraer. Så her står vi ved endnu en milepæl.

Retina I suppleres kort efter med Retina II, som har indbygget afstandsmåler. Men det er ikke den der er sensationen eller bliver den store sællert. Det er Retina I der grundlægger det tyske Kodakkameras ry som smart, billigt, og meget pålideligt. Det lever helt op til George Eastmans idé om fotograferi for menigmand.

Produktionen fortsætter i mange år og hele tiden med centrallukker og fast indbygget objektiv fra Schneider Kreuznach.

Retinakameraet smitter af på salget af Kodaks andre produkter og bliver stærkt medvirkende til Kodaks succes på det tyske marked, en succes der varer ved op gennem trediverne og også efter krigen.

I.G.Farben, afdeling 3

I 1930 er Agfa som omtalt i forrige artikel (Objektiv nr.121) en del af I.G.Farben og er nu navnet på I.G.Farbens fotosektor og viscosesektor. Produktionen er samlet på den kæmpemæssige fabrik i Wolfen, som beskæftiger 7000 mennesker. Fremstillingen af Agfa fotopapir er placeret andetsteds, i Leverkusen. Det hænger sammen med at Agfa før fusionen i 1925 slet ikke har fremstillet fotopapir. Det har derimod en anden af fusionsparterne, Bayer.

Agfas kamerafabrik ligger i München og altså ligesom Kodaks uden for Midtjylland. Også den er en tidligere Bayervirksomhed, der ligesom fotopapirfabrikken nu får varemærket Agfa, fordi

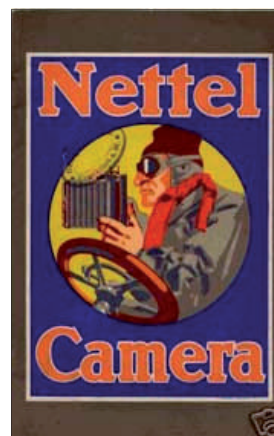
I.G.Farben finder det hensigtsmæssigt at alt hvad der har med foto at gøre skal have det samme navn. Denne omkalfatring af virksomhederne og produktionen inden for I.G.Farben sker ikke øjeblikkeligt efter fusionen. Det hele falder først på plads i 1929. Virksomheden deles op i 3 afdelinger efter fagområde. Afdeling 3 kaldes Agfa og omfatter ud over foto, også viscose, kunststoffer, og aromastoffer. Ledelsen af den samlede afdeling har sæde i Wolfen.

Hvis vi alene ser på foto og sammenligner med Kodaks virksomheder i Tyskland, er det næsten ikke muligt at sammenligne, fordi Agfa er så voldsomt meget større end Kodak. Men Kodak har jo produktion i mange andre lande, især i USA selvfølgelig, men også en betydelig produktion i Frankrig og England. Fabrikken i Berlin må nærmest betragtes som et handelstaktisk trick. Samlet set er Kodak større end Agfa. Hvis vi kun ser på Europa, er Agfa større end alt andet.

Verdenskrisen

Specielt fotopapirfabrikken får et vældigt løft i 1930 og udvides til den tredobbelte produktion.

Desværre rammer den verdensomsættende recession Europa hårdt i 1930/31. På filmfabrikken afskediges 2800 medarbejdere. Det er det største tilbageslag Agfa oplever i trediverne.

Demokratiet vakler

Oven på den frygtelige krise i begyndelsen af tyverne og efter at have haft nogle gode og stadig bedre år i slutningen af tyverne virker recessionen extra hårdt på den almindelige tyske borger. Nu kommer det hele igen, arbejdsløshed, sult, og kulde, demokrati eller ej. Tiltroen til den unge Weimarrepublik vakler og store dele af befolkningen bevæger sig ud på de politiske - og antidemokratiske - overdrev, både til højre og venstre.

Situationen bedres ikke af at den folkekære

socialdemokratiske præsident, sadelmager Friedrich Ebert, er afgået ved døden i 1925, et år før hans valgperiode ville være udløbet, og er blevet afløst af den stærkt højreorienterede general Paul von Hindenburg.

Næsten værst af alt: Den almindelige orden i samfundet kan ikke opretholdes. Uniformerede bander optræder voldeligt i mange byer, tydeligvis med opbakning fra nogle af de extreme partier i Rigsdagen. Den slags er aldrig sket før i Tysklands historie, hvis vi lige ser bort fra de hektiske måneder under den tyske revolution i 1918, hvor kejserdømmet blev afskaffet og den demokratiske republik indført.

Retfærdighedsvis må det siges at tendenser til det samme ses over hele Europa, selv i Danmark, der ellers har haft folkestyre i mere end 80 år. Også hos os er der store grupper i samfundet der ikke tror på demokratiet, og også hos os får antisemitismen extra vind i sejlene.

De to 'tysklunde'

Der har i flere hundrede år levet to „tysklunde” side om side i det store tysktalende område. De dannede og frisindede tyskere med sans for kunst, kultur, filosofi, og demokrati er præget af ideerne fra den franske revolution og napoleonstiden, hvor begreber som individualisme, menneskeværd, og ligeret har siddet i højsædet.

Mange af den slags tyskere er nationale i den forstand at de har ønsket Tyskland samlet. Og det er det jo til dels også blevet. Men de er ikke nationalister.

Den anden type tysker er nationalist. Han tror på Tysklands storhed også økonomisk og militært. Han tror på orden, flid, disciplin, og loyalitet. Og han tror på et fast styre.

Her i Danmark har vi haft en tendens til at kalde den sidste type for prøjser. Men det er en sandhed med modifikationer. De to tyskere lever side om side i hele Tyskland. Og på denne tid, i tyverne og trediverne er der rigtig mange af den sidste slags i Sydtykland, Østrig, og mærkeligt nok også i de østlige dele af Midtyskland, i Thüringen hvor Weimar ligger, og i Sachsen. Netop de to delstater har ellers været endog meget socialdemokratiske indtil nu. Springet fra demokratisk socialisme til nationalsocialisme har åbenbart ikke været så stort.

Magtovertagelse

I begyndelsen af 1933, hvor verdenskrisen stadig hærger og arbejdsløsheden er nået

op på 25,7%, kommer det nationalsocialistiske parti i Tyskland til magten efter at have fået 38% af stemmerne ved det første af to rigsdagsvalg i slutningen af 1932. Adolf Hitler bliver kansler. Kun tre måneder senere, efter endnu et rigsdagsvalg, hvor nationalsocialisterne får 44% af stemmerne, bliver demokratiet afskaffet til fordel for et fascistisk diktatur.

Fra nu af går det godt i Tyskland. Arbejdsløsheden afskaffes. Exporten begynder igen at stige. Det går fremad for de mange tyske virksomheder.

Det gælder også den tyske fotoindustri.

Nye fremskridt for Agfa film

Agfas filmfabrik i Wolfen producerer sort-hvid film og har konstant bestræbt sig på at gøre dem bedre end alle konkurrenternes. Forskningslaboratoriet med dets mange medarbejdere arbejder også under krisen på højtryk for at skabe den knivskarpe, finkornede film med god kontrast.

I 1932 kommer de et stort skridt videre med Isochromfilmene som er mere finkornede end nogen andre film. I 1934 forbedres de endnu mere og markedsføres under navnene Isopan (16/10° DIN) og Superpan Feinkornfilm (17/10° DIN).

Guldeffekten

Det helt store skridt fremad trædes i 1936 hvor Robert Koslowsky fra det videnskabelige laboratorium opdager en særlig effekt ved at tilsætte ganske små mængder guld til sølvhalogenemulsionen. Mængden er kun 0,000208mg på et Isochromnegativ i formatet 24x36. Filmens hurtighed øges 4 til 6 gange uden at den bliver mere kornet, ja faktisk med en tendens til at blive mindre kornet.

Denne helt epokegørende opdagelse bevares som en fabriks hemmelighed. Men den betyder at Agfa nu er langt foran alle andre på verdensmarkedet. Agfafilm bliver virkelig et kvalitetsbegreb ud over jordkloden.

Emulsionsstabilisator

Samtidig lykkes det for en anden af forskningsmedarbejderne, E.J.Birr, at udvikle en endnu bedre kemisk emulsionsstabilisator end den som er blevet udviklet af O.Matthies i 1927. Filmene er nu lagerfaste under selv extreme klimatiske forhold. Det har betydning i troperne og i høj luftfugtighed. Det betyder også at spillefilm får en meget bedre lagerfasthed. Når det gælder almindelige film er det især de hurtige der nyder godt af den nye stabilisator, og i særdeleshed de nye film med guldtilsætning. Den

eneste negative virkning af Koslowskys opfindelse er nemlig at holdbarheden nedsættes.

Den store hemmelighed

Den sidste af disse to opfindelser bliver naturligvis patentbeskyttet for at konkurrenterne ikke skal kunne stjæle resultater det har taget mange år at udvikle og som har kostet Agfa rigtig mange penge.

I det hele taget indsender Agfa flere hundrede patentansøgninger i den sidste halvdel af trediverne. Også Koslowskys opfindelse bliver patentanmeldt, men anmeldelsen bliver trukket tilbage inden offentliggørelsen. Agfa vil end ikke risikere en ulovlig kopiering. Det er også muligt at tilbagetrækkelsen betyder at den tyske stat betragter gulfilmene som en militær hemmelighed.

Acetylcelluloid

I 1938 lykkes det endelig, endelig at nå frem til et filmunderlag af acetylcellulose, som er jævnbyrdigt med nitrocellulose. Udfasningen af den brandfarlige nitrocelluloid fremskyndes stærkt og er efter kort tid helt ude af produktionen.

Man må sige at her har Agfa ikke været hurtig. På Bayers oprindelige filmfabrik i Leverkusen er Arthur Eichengrün i 1904 på sporet af hvordan det kan lade sig gøre. Men det lykkes ikke for ham, og han må opgive. I 1905 sender Agfa sin første acetylcellulosefilm ud. Men først i 1908 bliver kvaliteten nogenlunde. Her i 1938, efter 34 års endeløse forsøg, lykkes det at gøre den konkurrencedygtig på alle andre områder end brandfarlighed. Endnu en milepæl af de store.

Kodak lurer den

Dette er så omtrentligt udviklingen for sort-hvidfilmen i tredivernes Tyskland med Kodak som en ny medspiller.

Først i 1950 udtaler Robert Koslowsky sig om

guldopfindelsen og gør nøje rede for den i et offentligt foredrag. Han kan bl.a. oplyse at Agfas forspring med gulfilmene kun varer tre år. I 1939 kommer tre nye Kodakfilm på markedet, Panatomic, Super X, og Super XX. Ved nærmere analyse på Agfas videnskabelige laboratorium viser de sig at indeholde guld. Kodak har lurert ham. Og i modsætning til Agfa udtager Kodak i 1941 patent på opfindelsen.

Efterskrift

Op igennem trediverne udvikles i Tyskland nogle af de berømteste kameraer verden har set. Det drejer sig især om Leica, Contax, og Exakta. Men der opstår også en hel underskov af mindre ambitiøse kameraer, bl.a. den i denne artikel omtalte Retina. Men der findes hundredevis af modeller fra en lang række fabrikker, hvoraf de berømteste nok er Zeiss Ikon, Voigtländer, og Agfa.

Denne underskov bliver efter 2.verdenskrig endnu større og mere alsidig. Det vender vi tilbage til senere.

Det er også i trediverne at den moderne farvefilm bliver udviklet - og som forventeligt som en del af den evige kappestrid mellem Kodak og Agfa.

Det vender vi også tilbage til. ●

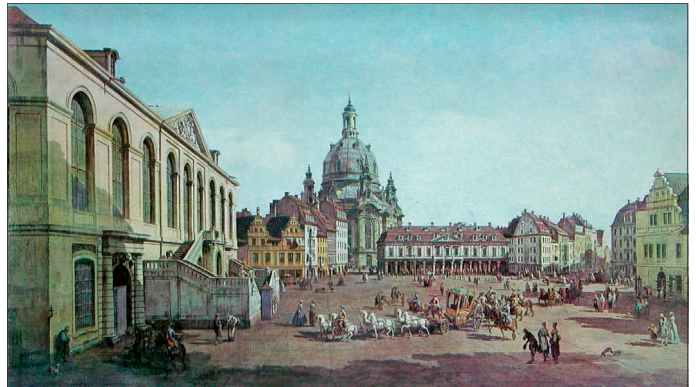
Camera obscura, Canaletto

- og en dansk gartnersvend

Klaus-Eckard Riess

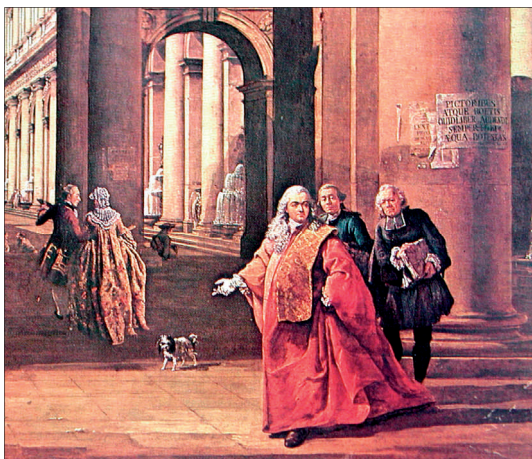
Klaus-Eckard, et Dresden-panorama

Neumarkt, ca 1750

Camera obscura er et kendt begreb for alle fotohistorisk interesserede mennesker. Man fascineres simpelthen af den ældgamle erfaring, at lysstrålen igennem et meget lille hul kan tegne et billede på bagvæggen af et mørkt kammer. I sine 'Fragmenter af Fotografiens Historie' har Flemming Berendt på bedste vis gjort rede for camera obscuras udvikling igennem tiderne. Flemmings artikel kan udmærket læses som indledning og optakt til foreliggende billedberetning.

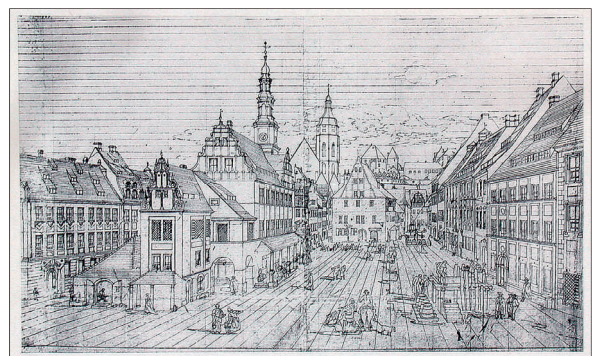
Et camera obscura alene gør det ikke. Skal resultatet være et fotografisk korrekt billede, så kræver det en dygtig kunstner eller håndværker, om man vil. Sådan én var Canaletto. Canalettoer var der faktisk to af: Onklen Antonio Canaletto (1689-1768), det er ham med de berømte billeder af Venedig, og så hans nevø og elev Bernardo Bellotto (1720-1780), som vi vil beskæftige os med i det følgende.

Maleren Bernardo Bellotto, ca. 1765

Bernardo Bellotto (der ligesom sin onkel kaldte sig Canaletto) blev kaldt som hofmaler til Dresden i 1746. Ham kan vi takke for den imponerende serie af store bybilleder, der formidler os et realistisk indtryk af Sachsens hovedstad i midten af syttenhundredtallet. Som en anden arkitekturfotograf viser Bellotto os hvordan Frauenkirches kuppel rejser sig over byens tage, hvordan den Katolske Hofkirke er under opførelse og hvordan Pöppelmanns berømte Augustusbrücke bue for bue svinger sig over Elben.

I skildringen af livet på byens gader og stræder agerer Bellotto nærmest som en reportagefotograf. Bernardo Bellottos fremgangsmåde skal have været, at han ved hjælp af et camera obscura fremstillede en række tegninger, der blev forarbejdet til én stor samlet tegning. Denne blev forsynet med gitterlinier og derefter ved hjælp af de opståede kvadrater overført i forstørret grad på selv lærredet. Derudover fremstillede Bellotto også skitser af arkitektoniske detaljer i maleriets målestok samt skitser af staffagefigurer.

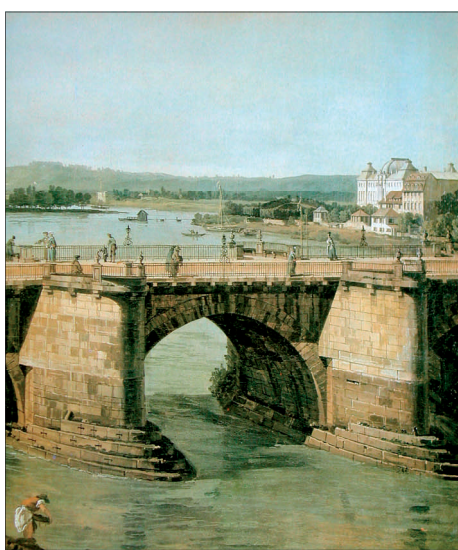
Ballottos sammensatte tegning

Skitserne opbevarede han omhyggeligt, således at han altid var i stand til at gentage billedet uden at skulle kopiere originalen. På Muzeum Narodowe i Warszawa findes en original tegning i størrelse 377x650 m.m fra Bellottos hånd, som faktisk er sammensat af to tegninger. Det kunne tyde på at et af Bellottos camera obscura kan have haft et format på ca. 38x38 cm.

Det færdige billede. Torvet i Pirna

Det endelige resultat af dette arbejde er et maleri i størrelse 134x238 cm, som hænger på Gemäldegalerie i Dresden. Motivet forestiller torvet i Pirna. I det fremtrædende gavlhus for enden af torvet har Bellotto selv boet, da han malede sin serie af Pirna-billeder

Augustbroen med det Japanske Palæ

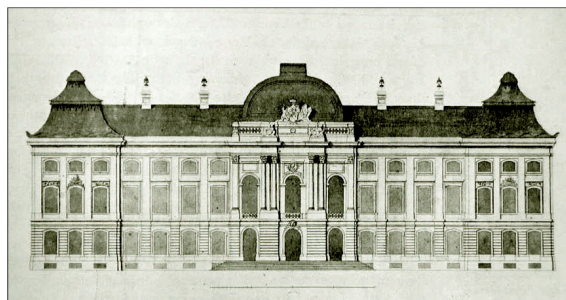
Især to af Bellottos panoramabilleder af Dresden må fange vor interesse, da de viser 'Japanisches Palais' på Elbens højre bred. Det japanske palæ blev bygget omkring 1730 til at huse August des Stærkes store porcelænsamling. Ved nærmere eftersyn bør det forekomme os bekendt. Palæets midterparti ud mod Elben er nemlig næsten identisk med de tilsvarende partier på Amalienborgs palæer i København. Det har sin naturlige forkla-

ring. I Nationalmuseets arkiv findes en stor flot kopitegning fra 1730 af det Japanske Palæ. Denne tegning er ikke blevet til i et camera obscura, men derimod på arkitektens tegnebræt.

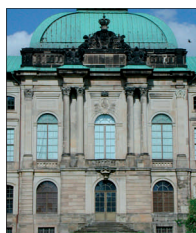
Det Japanske Palæ, 1748

Mesteren er Nikolaj Eigtved (1701-1754), der fra 1729 til 1733 var ansat ved det sachsiske ingeniørkorps under ledelse af franskmanden Jean de Bodt, en af arkitekterne bag det Japanske Palæ. Danskeren Nikolaj Eigtved havde ellers stået i lære som gartnersvend og var som sådan draget på valsen.

Eigtveds kopitegning af det Japanske Palæ

I Warszawa blev han bygningskonstruktør hos Carl Friedrich Pöppelmann (søn af August den Stærkes berømte arkitekt Matthäus Daniel Pöppelmann), der erkendte hans evner og tog ham med til Dresden. Her sugede han alt til sig hvad han kunne af rokokovens bygningskultur, som han sluttelig overførte til København, da han selv blev hofbygmester og fik ansvaret for Frederikstadens opførelse.

Midtrisalit på det Japanske og Amalienborg Palæ

Bernstorffs- og Kurländer Palæ, forbilleder for Eigtved

Et andet af Bernado Bellottos meget fotografiske billeder, i et noget usædvanligt kvadratisk format, viser til venstre Frauenkirches monumentale facade for enden af gaden, som en deling ryttere er på vej igennem, en del af 'Kurländer Palais'. Netop dette palæ, udført af arkitekten Johann Christoph Knöffel, er karakteristisk for den facadekunst, som Eigtved kom til at præge sine bygninger med i København.

Frederikshospital (Kunstindustrimuseet)

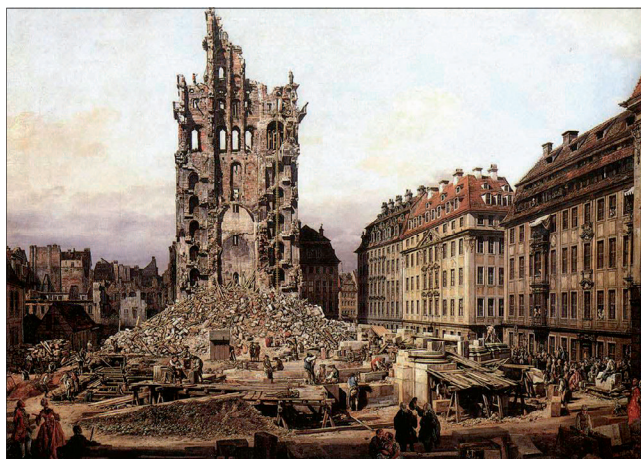
Vi genfinder Dresdner rokokoen formsprog på Amalienborg, på Prinsens Palæ (nu Nationalmuseet), på Frederiks Hospital (nu Kunstinstituttet) og også på Lindencrones Palæ i Bredgade. Dehns Palæ og Bernstorffs Palæ i Bredgade viser i deres femdelte opbygning ligeledes tydelig inspiration fra det Japanske Palæ i Dresden, som vi kender det fra Bellottos prospekter.

Kreuzgasse, her boede Eigtved

På et andet af sine billeder har Bellotto rettet sit camera obscura mod den gamle Kreuzkirches mægtige tårnfacade. Zoomer vi ind på folkelivet i Kreuzgasse til venstre for kirken, så kan vi ligefrem forestille os Nikolaj Eigtved vende hjem fra dagens dont.

Det var nemlig her i Kreuzgasse han boede til leje hos arkitekten Joh. Heinrich Schwarzes forældre.

Bellottos 'pressefoto' af den ødelagte Kreuzkirche, 1765

Under Syvårskrigen (1756-1763) anrettede Frederik den Stores kanoner slemme ødelæggelser i Dresden. Som en anden pressefotograf var Bernado Bellotto på pletten med sit camera obscura for at dokumentere den sønderbommede Kreuzkirche og ruinerne andre steder i byen. Selv havde han næsten mistet alt hvad han ejede.

Den genopbyggede Frauenkirche

Det blev fattige tider i Dresden, og den gode Bellotto blev nødt til at finde nye græsgange. Han fik ansættelse hos det kunstvenlige polske hof i Warszawa, hvor han på ny præsenterede en serie imponerende billeder.

Det skal efterverdenen være ham taknemmelig for. I modsætning til den første efterkrigstids kommunistiske byfædre i Dresden, der bortsprængte endnu eksisterende facader af barokke borgerhuse.

Af de to rådhus samt af kirker og af adelspalæer, så genskabte polakkerne en del af syttenhundredtallets Warszawa ved hjælp af Bernado Bellottos fotografisk nøjagtige billeder. En fremtrædende plads indtager købmand Johns hus overfor Warszawas slot.

Det blev oprindeligt bygget af sachsiske arkitekter på Eigtveds tid, da Sachsens kurfyrster sad på kongemangten i Polen. Kunsthistorikeren Knud Voss nævner det efter Bellottos billede minutios genopbyggede, smukke hus i sin berømmelse af Nikolaj Eigtved og Lindencrones Palæ i Bredgade:

Lindencrones Palæ i Bredgade

Johns hus ca. 1767

Mere end nogen anden bygning i byen minder den om sachsisk arkitektur, og da det gamle borgerlige Dresden ikke længere eksisterer, er dette eksteriør noget af en førstehåndskilde af international format om karakteren i det augustæiske bygningsmiljø, hvori den unge Eigtved havde levet og studeret.

Som tidligere bemærket er Johns hus i Warszawa i nogen grad et sidestykke til palæet, men John hus er i dag en rekonstruktion, hvor Lindencrones Palæ i det ydre er samme bygning som rejstes i 1751.

Samme sted i dag, det genopbyggede Johns hus

Bernado Bellotto har anvendt et camera obscura i en størrelse som dette. Disse tegneinstrumenter har været flittigt anvendt af datidens kunstnere og arkitekter

Som vi ser, så rækker Bernado Bellotto med sit camera obscura kulturhistoriske tråde fra Venedig over Dresden og Warszawa helt til København. ●

BILLEDGRUPPEN

Gerhard Ryding

Mødedato: 14. maj - 27. september og 5. november

Mødetid: kl. 19:30

Østerbrohuset - Århusgade 103, København Ø

Når man kører godt, så er alt vel!

Torsdag 14. maj

Mødet begynder med præsentationsrunden hvor de enkelte medlemmer har ordet for en god billedhistorie m.m.

Det indbyrdes handelstalant vil som sædvanlig tiltrække sig opmærksomhed.

EFTERLYSNING!

Objektivs redaktion forbereder udsendelse af et Temanummer om fotografiet gennem tiderne. **Fotografiets Historie** vil ud over de klassisk historiske billeder blive præsenteret med gamle billeder erhvervet af Billedgruppens medlemmer gennem tiderne.

Alle medlemmer af Dansk Fotohistorisk Selskab opfordres til udlåning af fotografier til scanning og publicering.

Man er allerede nu velkommen til at medtage og fremvise usædvanlige billeder af enhver art. På grundlag af de billeder som måtte fremkomme vil forskellige temaer blive udvalgt. Modtagne billeder vil blive opbevaret i forsvarlig boks.

Brug af Post Danmark er IKKE mulig af sikkerhedsmæssige hensyn.

Hvis man tillige har historien bag fotografiet er disse oplysninger meget velkomne. Indsamlingen vil foregå det meste af 2009.

Change at the turn of the Century:

EMILIE LANGKJAER,

A Female Photographer Records Life in Frederiksted, 1898-1913
Photography Exhibition

ANNE WALBOM AND BETSY REZENDE, CURATORS

Dec. 19, 2008-January 21, 2009

Opening: Dec. 19, 2008, 5:30-9:30 pm

Caribbean Museum Center for the Arts- 10 Strand Street, Frederiksted

Sponsored by the Virgin Islands Humanities Council, State Division of Humanities Councils

Den officielle indbydelse

Den 21. januar holdt Andreas Trier Mørch et foredrag vedr. fotograf Emilie Langkjær og hendes liv i Frederiksted på De Vestindiske Øer i perioden 1898-1913.

Der var omkring 100 gæster til stede. Foredraget blev ledsaget af den serie Før & Nu billeder vi oplevede på et billedmøde i 2008.

STEREOSKOPBILLEDER KØBES

Bedste bud gives for billeder optaget på:

Grønland, Island og Færøerne

Alt i stereoskopbilleder købes

Gerne hele samlinger

Torben Solgård. Tlf.: 2292-1982

Gerda Hesager og Gerhard Ryding

Mødereferat

Torsdag 6. november

I forbindelse med en tidligere diskussion i Billedgruppen omkring emnet national- og folkedragters autenticitet havde Gerhard Ryding og Ole Hesager inviteret Ole Hesagers moder Gerda Hesager fra Gilleleje Museum til at fortælle om folkedragtens historie. Fremmødt i håndsyet nationaldragt var scenen klar til et veltilrettelagt og kompetent foredrag om emnet. I mere end én time blev der præcist defineret og redegjort for traditioner og landsdelenes særpræg. Tillige havde fru Hesager medbragt eksempler på de smukke håndfremstillede klædedragter med tilhørende tørklæder, huer mm.

De fremmødte medlemmer var meget spørgelystne men Gerda Hesager havde faglige svar på rede hånd. En stor tak for en blændende forelæsning, hvorefter ingen kan være i tvivl om hvad der er en folkedragt eller nationaldragt.

Ryding og Hesager har venligst leveret en stribe visitkortbilleder af de smukke dragter. •

Brude dragt, amagerpige

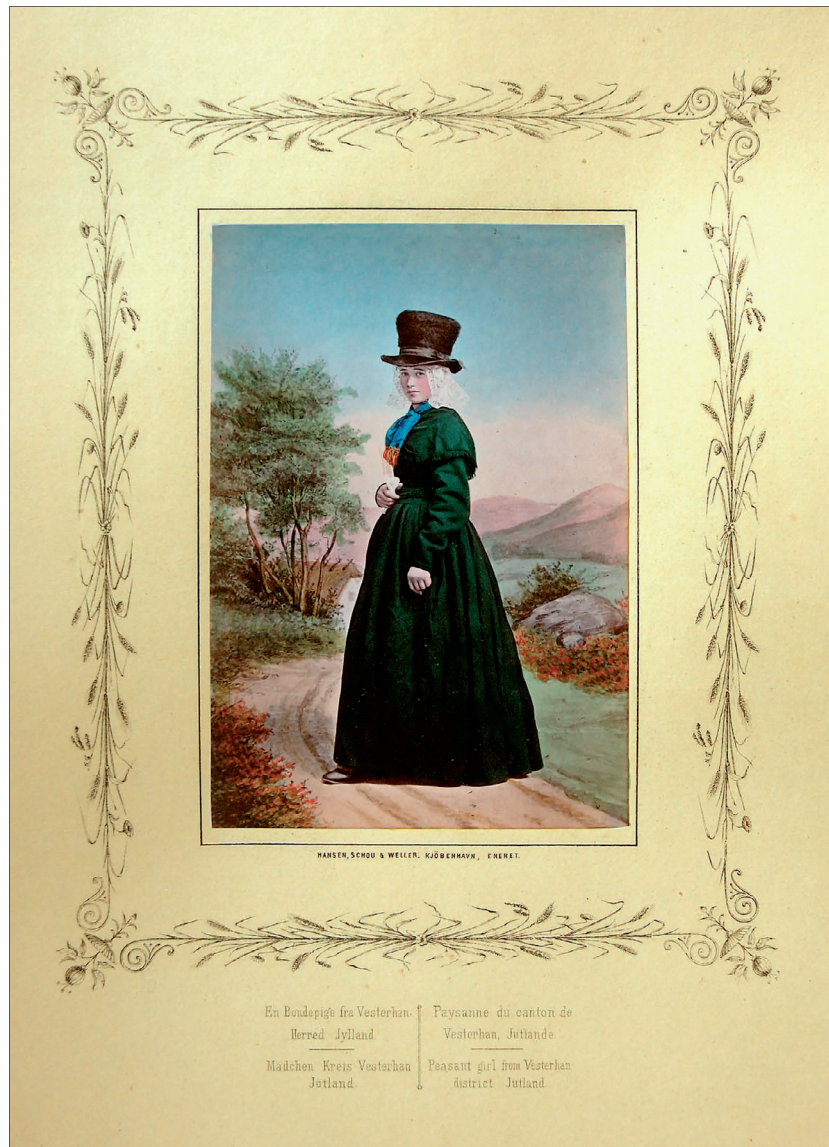
Bondemand fra Fur og bondepige fra Hedeboegnen

Amagerkoner og pige i Rødhættedragt

Danske Nationaldragter

1871-1873

No.33 En bondepige fra Vesterhanherred Jylland

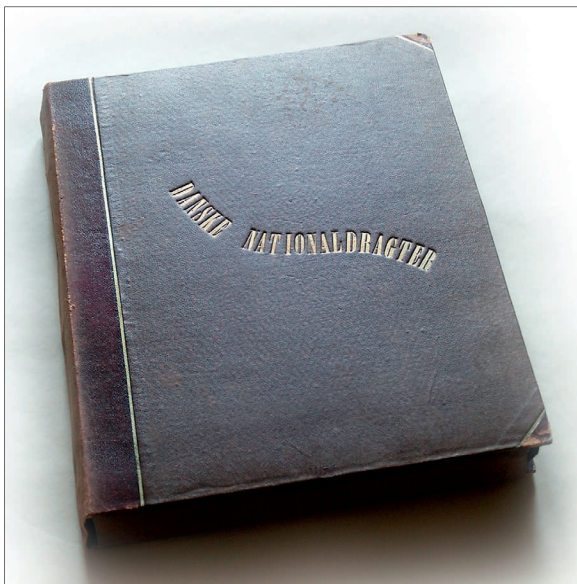
Danske Nationaldragter opstod i forbindelse med landets lave indbyggertal. Det fotografiske medie animerede til storproduktion af fotografiske billedserier, og hvad var mere nærliggende end at skabe et nationalt samlingspunkt ved at fremhæve et kulturelt fænomen som de smukke håndfremstillede og de smukt farvede dragter, der genspejlede vor egenart i den smukke danske natur?

Fotograferne Hansen Schou & Weller (1869) blev dem, der sammen med kunstmaleren N.C. Hansen (1834-1922) i 1871 præsenterede det ypperste af danske nationaldragter man hidtil havde set indenfor det fotografiske medie.

Subskriptions-indbydelse på: **Danske Nationaldragter optagne efter naturen, som kolorerede fotografier.** Lød firmaets parole.

Serien kom til at omfatte billeder i visitkortformat og post kortstørrelse. Det beskedne format var imidlertid opsat på karton med litograferet ramme, samt undertekst på dansk, tysk, engelsk og fransk.

Den tidligere bogbinder Weller præsenterede billederne som en samleserie i en æske eller læg, der fremstod som en fin indbunden bog til placering på datidens boghylder som et 'kulturelt' niveau i enhver stue.

Det smukke læg med indhold.
Samling: Peter Haagen

Billederne

Præsentationen i den danske presse blev ledsaget af disse fyndige ord: Berlinske Tidende skrev 14. marts 1871:

Optagne efter Naturen

Udgiverne have med megen Flid forskaffet sig Dragter fra Landets forskjellige Egne og have søgt at gjøre dem tiltrækkende for Publicum i Almindelighed, idet de ofte have benyttet dem paa en virkningsfuld maade. De Personer, som bære Dragterne, passer særdeles godt til disse, og de Lokaliteter, hvori de optræde, ere karakteristiske og valgte med Smag.

Hvor disse fotografiske optagelser i virkeligheden blev skabt fortaber sig tilsyneladende i et omtåget slør af romantiske idéer og virkelighedsfjern romantik.

I det fotografiske atelier har man anbragt en hvid baggrund og optaget billederne som en tynd kopi. Derefter er kunstmaler N.C. Hansen trådt til med sine akvarelfarver og eminente farvesans •

Litteratur:

Det Nationale Fotomuseum har hele samlingen 59 fotos.

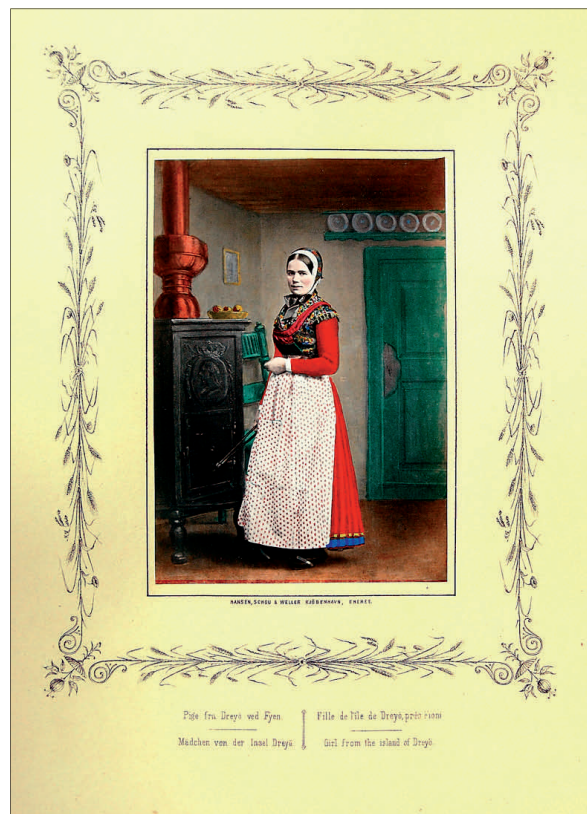
Objektiv nr.42/1988. S.60-68. 8 fotos.

Objektiv nr.61/1993. S.34-36. Ib Varnild: Det sande billede.

Erna Lorenzen: Hvem sagde nationaldragt

Forlag: Wormianum 1987.

ISBN 87-8516-097-0

No.46 En pige fra Dreye ved Fyen

No.21 Bønder fra Ringkjøbing egnen

Jan Rasmussen

En spændende historie blev rullet op!

Torsdag 29. januar

Jan Rasmussen indledte aftenen med at præsentere fotografen Th. Christesen (uden n) hvis brogede liv blev oprullet som en bog. Et imponerende research arbejde havde frembragt et dramatisk billede af fotografen Th. Christesens barske oplevelser. Som bosat i Sønderjylland blev han indkaldt som soldat på tysk side i Den første Verdenskrig. Et mareridt som fulgte ham det meste af livet.

Den imponerende serie af Th's fotografiske optagelser var fra dagene omkring den 9. april 1940 hvor den tyske værnemagt trængte ind i Danmark. Billederne var en 1. klasses reportage kommenteret af Jan Rasmussen på professionel vis.

Bedre kan det ikke gøres. 60 minutters fothistorie til ug!

Ole Hesager fortalte som afslutning på mødet om sit store arbejde med at registrere sin samling af visitkortbilleder. Forhåbentlig har medlemmer af Billedgruppen fået interesse for samlerområdet, ikke mindst visitkortet bagside er et nærmere studie værd. Det hidtil største antal fremmødte medlemmer klappede taktfast for en usædvanlig spændende aften. ●

Relevante oplysninger blev fremlagt

Torsdag 12. marts

Skt. Petersborg

Andreas Trier Mørch har adskillige gange været i Skt. Petersborg for at studere den russiske arkitektur i perioden mellem den Russiske Revolution i 1917 og Stalin-perioden, hvor 'kransekage-arkitekturen' blev 'genfundet'.

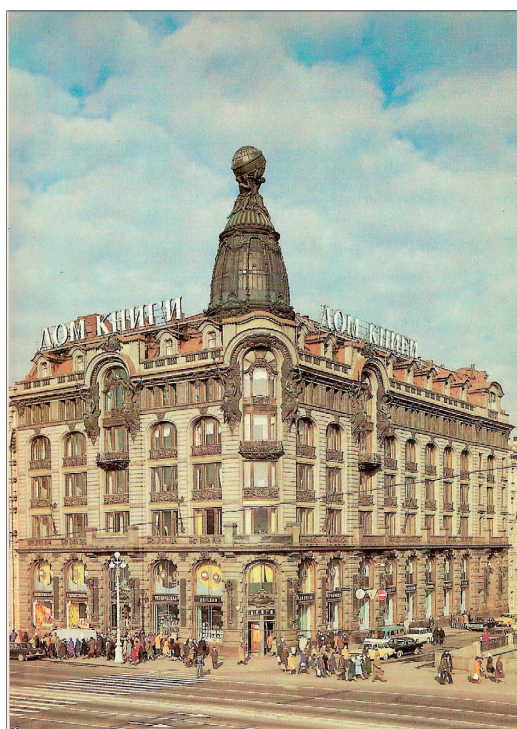
Dette var blevet til en historisk gennemgang af storbyen med 5 millioner indbyggere i en række turbolente perioder. Zar Peter den Store, revolutionen, fædrelandskrigen fra 1941-45, det hele fortalt med alvor humor og et pift at nogle fornøjelige feriedage. Det hele er mundet ud i en arkitektguide og bog om den skønne by ved Nevaen.

Foredraget blev fulgt op med en serie egne optagelser bl.a. med et håndbygget specialkamera som Niels Resdahl Jensen har konstrueret. Tak til ATM for en spændende historie om en by som nok er en 'messe' værd! Den øvrige del af mødeaftenen var præsentation af gamle fotografier, bl.a. havde Tune Laug medtaget nogle eksempler på folkedragtbilleder som blev fremvist. ●

Denne serie af postkort fra Skt. Petersborg giver et lille indtryk af denne enorme by og skønne beliggenhed. Billederne er optaget med Agfa-film. Byens storslåede arkitektur har i de senere år tiltrukket mange turister, trod de høje priser.

Nevsky Prospekt, 1984

Boghandlen Aurora, 1984

Admiralitetet og kadetskole, 1986

Nevsky Prospekt, museum for religion, 1984

Statuen af Peter den Store, 1987

Udsigt mod øen Vasilyevsky, 1986

Langs med Nevaen, 1987

Løvebroen over Gribojedow, 1987

Terem paladset i Kreml, 1987

Danaid fontænen, 1987

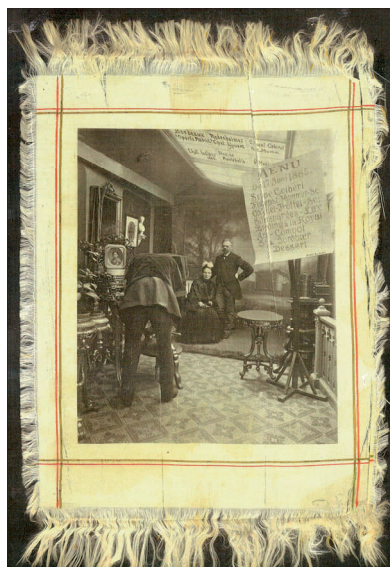

Th. Christesen kørte rundt til de sønderjyske kaserner i en gammel Ford T Centerdoor og solgte postkort og fotografier til soldaterne. Her sidder han i den åbne dør og afslutter en handel og nye kunder er på vej. Bemærk udstillingen af postkort i bilens siderude, formentlig i 1930'erne

Hvem var fotografen Th. Christesen?

Th. Christesen (1883-1958) boede hele sit liv i Aabenraa, bl.a. Bag Møllen 2. Gift med Hansine, sammen fik de 3 børn. Som 31 årig blev han indkaldt til den tyske hær under Den Første Verdenskrig. Han blev såret 2 gange og havde efter krigen svært ved at leve af sin profession som murer. I 1920 starter han som omreisende fotograf, og med succes fotograferer han sønderjyske soldater til sin død i 1958. Også mange lokale begivenheder blev fotograferet og solgt som fotopostkort. Jeg efterlyser oplysninger om Th. Christesens liv og virke. Fotografier, negativer, illustrationer i bøger og blade, fotografiapparater og værktøj med hans navn eller initialer, stempler, regninger, breve, postkort m.m.

Jan Rasmussen
Stengårdsvej 45,
9800 Hjørring
Tlf.: 2029-6777
Janrasmussenc.dk

*Hvem er fotografen, hvem er den fotograferede?
Redaktionen : 4919-2299*

BOG & UDSILLINGSOMTALE

Flemming Berendt

Jørgen & Steffen Duus:

Husker du vor skoletid? - klassebilleder i 100 år

Format: 30x21,5cm. 256 sider. Indbundet. Kr. 245,-

Eget forlag Ny Havn. 1051 København K. Tlf.: 33 12 70 46.

Kan bestilles på www.jodu@c.dk Eller hos boghandleren.

ISBN 978-87-988972-3-1

Vi har omtalt adskillige foto- og billedbøger i 2008, men få uger inden juleaften udkom en bog som burde have ligget under et hvert juletræ, for tvivl dog ikke alt kan nås endnu!

Forhenværende skolelærer og forfatter Jørgen Duus og dennes bror Steffen Duus har skrevet en bog, ikke blot om den danske skoles historiske udvikling, men tillige givet læserne et fantastisk billede af elevernes fremtræden i datidens klædedragt der genspejler de miljøer som man udsprang af. Den store samling af skolebilleder som hidtil har befundet sig på Dansk Skolemuseum er desværre, forhåbentlig midlertidig, lukket for publikum. Skolemuseets lille specialudstilling af Lillian Bodnias efterladte skolebilleder, var med til at sætte skub i færdiggørelsen af den her nævnte flotte bog om livet i den danske folkeskole. Klassebilleder i 100 år omfatter en beskrivelse af de tidlige skolefotografers ikke altid lige nemme optagelsesforhold, brug af kamera, teknik og de 'urolige' elementers optræden. De udvalgte billeder præsenteres i format (26x16cm) hvor man oplever de enkelte elevers

3. klasse, Zahles Skole, 1883. Natalie Zahle i midten

Roskilde Katedralskole, 1888

Vanløse Skole, 1927

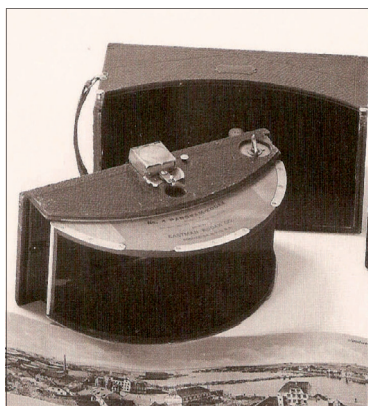
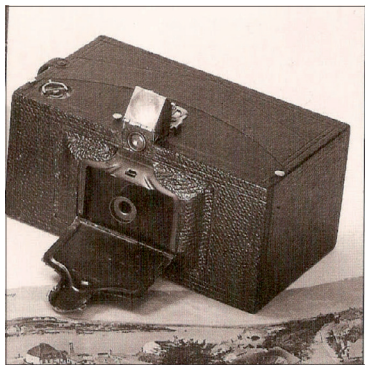
Kirke Stillinge Skole, 1939

Frederiksberg Gymnasium, 1909

Marie Kruse Skole, studenterholdet 1936

*Til optagelse af grupper anvendte fotografierne ofte Kodaks panoramakamera.
Samling: Danmarks Fotomuseum*

udtryk af en knugende dagligdag, træthed, anspændelse og ikke mindst en kejtet omgang med deres kvindelige klassekammerater.

Bogen er tillige en mættet og præcis beskrivelse af skolens vilkår igennem tiderne. De utallige fakta om hvorledes skoleforløbet har været for mennesker som i dag er i 50-60-70 og 80-års alderen. En bedre skildring af 'vor' skoletid er næsten utænkelig.

I forbindelse med Dansk Skolemuseums lukning er denne bog ikke blot et tegn fra 'oven', men tillige et forhåbentligt signal til alle som har et ansvar for dansk skolepolitik, at mennesket IKKE lever af brød alene!

Hvis der bliver et restoplæg, hvad jeg næppe tror, bør de lægges på bordene i Det danske Folketing, især der hvor der tales så højt om at være dansk. Køb den inden det er for sent. ●

Danmarks Fotomuseum fejrer sit 25-års jubilæum. Åbent hus og reception lørdag den 29. august

Danmarks Fotomuseum 1989

Indbydelse

Bestyrelsen for Danmarks Fotomuseums Venneforening arrangerer åbent hus fra kl. 11:00. Dagen afsluttes med en reception fra kl. 16:30 til 18:00.

På festdagen præsenteres udstillingen ”De første fotografier...” Et udvalg af museets daguerreotypisamling er blevet digitaliseret og forstørret, hvorved mange hidtil ukendte detaljer er afdækket.

I forbindelse med jubilæet og 170-året for fotografiens opfindelse udgiver Danmarks Fotomuseum en bog med titlen ”øjebliksbilleder....”

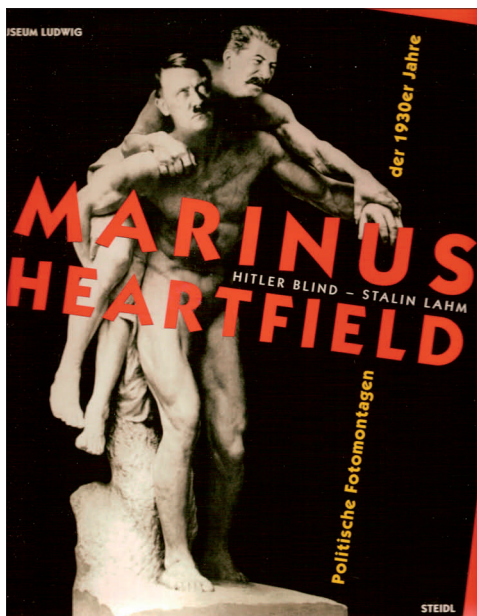
I bogen, der udkommer ultimo juni, visualiseres dele af museet gennem tekst og billeder. Den er tænkt som et her og nu billede af et museum under stadig udvikling.

Danmarks Fotomuseum glæder sig til at åbne dørene på festdagen - alle er velkomne den 29. august!

To af de smukke daguerreotypier

Støt
Danmarks Fotomuseum
bliv medlem af
Venneforeningen
www.fotomuseum.dk

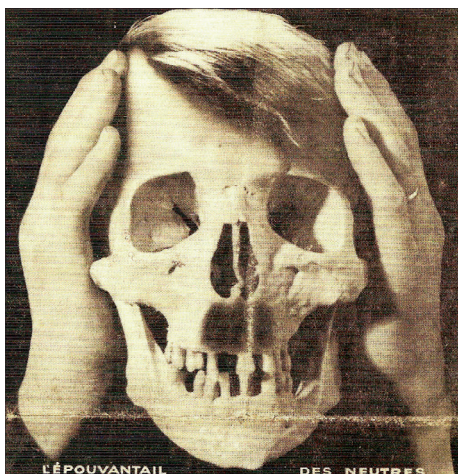

Den blinde og den lamme. Her anvender Marinus en skulptur af Jean Turcan (1846-1895) og lader den lamme Stalin lede den blinde Hitler. Marianne 28. februar 1940

Gunner Byskov & Bodo von Dewitz:
Marinus & Heartfield
Politische Fotomontagen der 1930er Jahre.
Format: 28x25 cm. 231 sider indbundet
Illustreret s/h og farve. Kr. 350,-
Forlag: Steidl. Düstere Str. 4, D-37073 Göttingen
E-mail mail@steidl.de
www.steidlville.com
ISBN 978-386521-783-7

Historien om en karikaturtegner med kamera, Marinus Kjeldgård, har vi læst om i to numre af Objektiv i 2004. Udstillingen af de fantastiske montage-billeder er nu nået til Museum Ludwig i Köln undet photokina.

En stor flot bog er blevet udgivet på tysk. De mange billeder er trykt på glittet papir i en kvalitet uden lige. Bogen koster ca. 350,00 hvilket ikke er én krone for meget. Læs mere på www.marinus.dk
OG: Objektiv nr. 105/2004, s.34-40 og Objektiv nr. 106/2004, s.24-26 ●

De neutrales bussemand. 6. marts 1940

Hvad fortæller fotografiet?

På Greve Museum findes tusinder af fotografier, der fortæller om livet i Greve gennem de sidste 150 år. Næsten alle områder af tilværelsen fra det mest private og intime til det store offentlige rum er blevet foreviget på filmstrimlen.

I dag er alle disse øjebliksbilleder blevet til et historisk vidnesbyrd om, hvordan vores forfædre har levet og opfattet sig selv.

Udstillingen vil vise og fortælle historien om nogle af disse fotografier. GRATIS adgang. Bækgårdsvej 9, 2670 Greve. Tlf.: 4340-4036 Læs mere på www.Grevemuseum.dk ●

Fotoudstillinger på Danmarks Fotomuseum i 2009

24. april – 31. maj:

Årets Pressefoto – de bedste billeder fra danske pressefotografer

6. juni – 27. september:

”De første fotografier...” – Udstilling med daguerreotypier i anledning af Danmarks Fotomuseums 25 års jubilæum samt 170 året for fotografiets opfindelse

3. oktober – 24. januar 2010:

Naturfotograferne i Danmark

Åbningstider:

Tirsdag – søndag: 12.00-16.30.

I juli og august hver dag: 11.00-16.30.

www.fotomuseum.dk

Annonce fra 1936

SAMLERDILLEN

Rettelser til artikel om Exakta, Objektiv nr. 122, side 23:

Svend Erik Jeppesen

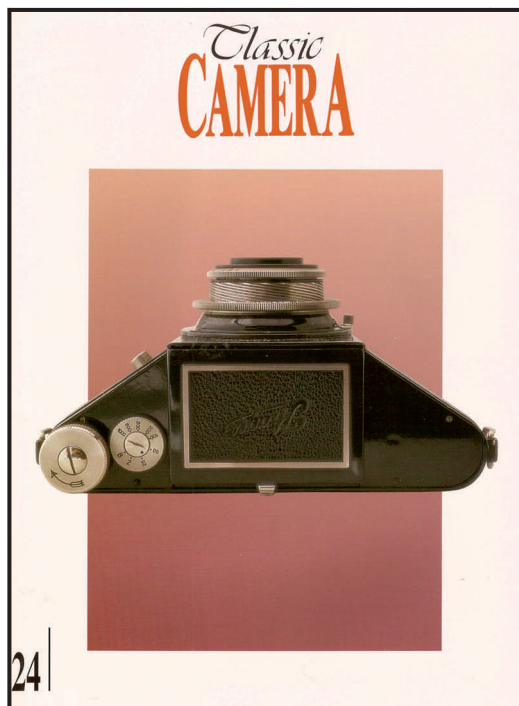
Det kamera der blev præsenteret på Leipziger-messen i foråret 1933 var ganske vist det første Exakta, men til formatet 4x6,5 mm på den dengang almindelige 127 rullefilm.

Den første Exakta fra 1933, der således havde 75 års jubilæum i 2008 blev senere kaldt Standard-Exakta eller Vestpocket Exakta i den engelsksprogede verden.

På Leipziger-messen i foråret 1936 lanceredes Kine-Exakta, der var verdens første énøjede spejlreflekskamera til de gængse 35 mm smalbilledfilm og til formatet 24x36 mm.

Med Kine-Exakta var den kameratype, født der senere skulle gå sin sejrsgang verden over. De første Kine-Exakta havde en rund søgerlup.

Den sidste annonce på side 27 er derfor heller ikke fra 1956 men fra 1936. •

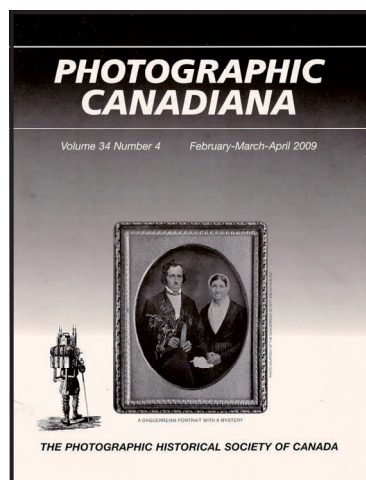

Classic Camera er usædvanlig smukt trykt med tekniske artikler, desværre kun på italiensk. Se: www.fotografia.it

Photo/Deal er et velskrevet og kompetent tidsskrift hvis force er informative tekniske artikler suppleret med fine store fotografier. Det har desuden nogle spændende artikler og fotokamera-historie som man ikke finder andre steder. Interesserede kan kontakte på følgende måde:

Rudolf Hillebrand, Kiferweg 21, D-41470 Neuss.
Tlf.: 02137/7 76 76. Fax: 02137/7 76 35
E-mail: hillebrand@photodeal.de
Web: www.photodeal.de
Abb: 40,- Euro.

Photographic Canadiana er præget af den hjemlige fotohistorie med smukke billeder og tryk. Se: www.phsc.ca

'DIT & DAT'

Foreningsmeddelelser, anvisnings- og orienteringsnyt

Mødereferat

Torsdag 4. december

'Man bærer med smil sin byrde'

Juleanvisningssalget blev også i år et tilløbsstykke. Formanden slæber her en kasse frem til beskuelse for det købehungrende publikum.

Det skulle hurtigt vise sig at en del fine mahognikameraer blev udbudt. F.eks. Et Lancaster 'Le Merveilleux' (4,5x4,5") med originalt objektiv, hammerslag kr. 1.200,-. En sjælden gæst: Et Ennascop Professional, episkop blev solgt for kr. 320,-. Et Kiev f:2,8/80, TTL-prisme og lysskakt kr. 900,-. Abring: Von Daguerre bis Heute 1-3 blev solgt for den rørende pris af kr. 280,-. Stemningen er god og de mange fremmødte medlemmer synes at hygge sig bravt. Andreas og Hugo var som altid helt i top. Salget endte med et resultat på kr.18.190,-

1-2-3 gang solgt!

Mange fine sager fik hammerslag

Anvisningssalgslisten til torsdag, d. 04.12.08 i København

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erklærer hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopråkning. Den, der afgiver bud for tredjemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon, e-mail eller brev til anvisningssalgslederen: Leif Germann-Jensen, Gl. Kongevej 172 C, 2. sal, 1850 Frederiksberg C. tlf. 33 21 43 67 - e-mail: leif.gj@webspeed.dk

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
1	Kiev 60 m. 2,8/80, TTL-prisme, lysskakt, 2 mellemring mv., fin stand, fungerer ok.		900	700
2	Abring: "Von Daguerre bis Heute" I - III		200	280
3	Spærbæsekamera, Lighterkamera samt miniatürefotograf			70
4	Samling Contarex og Contaflex brugsanvisninger og brochurer		150	150
5	Michel Auer: "The Illustrated History of the Camera", 288 sider, engelsk		150	140
6	Daguerreotypi, mandsportræt i "Union Case" med ornamentation			325
7	Spadsrestok med indbygget fotostativ			420
8	Ernemann Heag 1, 9x12 pladekamera			50
9	Contessa Nettel Piccolette			60
10	Zeiss Contaflex Super B m. Tessar 2,8/50, kosmetisk flot stand			100
11	Leica II, No.164938 (1939) chrom, m. Elmar 3,5/50 og taske	B	1500	+
12	Leica Mini, No. 1804343, m. Elmar 35/35 og taske			60
13	Chinon 35 F-M, m. Chinonex Color 2,8/35, flash og motor indbygget			10
14	Kadlubeks katalog 1996/97			40
15	13x18cm. mahognikamera, m. Rossi & Lavallo Recti Aplanat 8/21cm og 3 kassetter	B		650
16	Plaubel 9x12 bælgkamera (1910/sjælden)			550
17	Voigtlander VITO B, m. Skopar 3,5/50	C		30
18	Voigtlander VITO C, m. Lanthar 2,8/50	A		10
19	Winder til Mamiya 645			70
20	Zeiss Ikon Mess Ikonta 524/2, 6x9 m. Novar 4,5/105 og Prontor SV			240
21	Zeiss Ikon Nettar 515/2, 6x9 m. Tessar 4,5/10,5 og Compur			60
22	Polaroid 600, m. Mamiya 4,7/127mm, 3stk. Polaroid magasiner, taske	A	500	375
23	Fangel stereoskop	A-B	300	475
24	Weltla Weltini, m. Xenar 2,8/5cm.	A	300	280
25	Miranda Automek III, m. AutoMiranda 1,9/5cm og BT	A	300	220
26	3 stk. fotobøger (fra ca. 1900), Budtz Müllers efft. / Siegfried Cohen			50
27	Voigtlander VITOMATIC IIa, m. Color-Skopar 2,8/50			120
28	Agfa Ambi Silette & Aka Akarette II, begge uden objektiv			110
29	Krauss Rollette, m. Krauss Rollar Anastigmat 4,5/8,6 og Compur	300	+	
30	Zeiss Ikon beredskabstaske til Contax I			110
31	Butcher Popular Pressman, m. Aldis-Butcher Anastigmat 4,5/5,75in.			250
32	Linhof Technika, 6x9, u. optic, m. dobb. kassette og brugsanvisning			850
33	Gl. Tessar optik 4,5/13,5cm. Compur lukker			70
34	Krokus 6x9 forst.app., m. 3stk. optik + div. tilbehør			5
35	Rodekasse			50
36	Retina IIC, defekt lukker, m. Heligon C 2,8/50 og 4/35 + 4/80 forsatsoptik			300
37	Voigtlander VITO II, m. Color-Skopar 3,5/50 + BT			280
38	Canon FT QL, m. Canon Lens FL 1,8/50			50
39	Agfa Record II, 6x9, m. Agnar 4,5/105			30
40	Bakke m. ca. 25 filtre			80
41	Proximeter I og II til Ambi-Silette samt Proxirect til VITO C			80
42	Nikon F-501 AF kamerahus.	Ikke købt men i orden		40
43	Nikkor 24mm. 2.8 med UV filter.	Lidt ridset	250	300
44	Tokina SD 70 - 210 mm. 1:4 - 5.6. Til Nikon			30
45	Tokina AT-X 35 - 200 mm. 1:3.5 - 4.5. Med etui. Til Nikon			80
46	Osawa MC 200 mm. 1:4. Med etui. Til Nikon			10
47	Weston Euro - Master. Lysmåler med etui			30
48	Sekonic Studio Deluxe. Lysmåler med etui			100

Anvisningssalgslisten til torsdag, d. 04.12.08 i København

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erklærer hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopråkning. Den, der afgiver bud for tredjemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon eller skriftligt til anvisningssalgslederen: Leif Germann-Jensen, Gl. Kongevej 172 C, 1850 Frederiksberg C. tlf. 33 21 43 67 - e-mail: leif.gj@webspeed.dk

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
49	Voigtlander Dynalux 120 med 38 - 120 mm zoom			50
50	Mahogni-rejsekamera 5x7", m. Nettel-Anastigmat f.6,5/180 og to dobb.kassetter		1000	+
51	Lancaster "Le Merveilleux" (4 1/2 x 4 1/2") mahognikamera m. org. objektiv		1000	1200
52	Mahogni-rejsekamera 10x12", u. objektiv, m. tre dobb.kassetter		500	550
53	Stereoskop m. 11 stereobilleder (England og Tyskland)			120
54	8 stk. stereobilleder, (Albert Schou) (karton i dårlig stand)			50
55	"Wonders of the stereoscope" m. 48 trykte stereobilleder og betragter		250	+
56	Gernsheim: L.J.M. Daguerre, The History of the Diorama and the Daguerreotype			50
57	Fotografier historie (Langford) + Da bedstefar så dobbelt (Nørgaard)			30
58	Diverse fotobøger			50
59	SEI Photometer (kendt fra Ansel Adams og Zonesystemet).Helt i orden.Flot.	A	450	450
60	Leitz kuglehoved (meget) stort!	A/B	200	320
61	Spejlsøger 135 mm (Canon?)	A/B	100	100
62	Ennascop Professional,episkop.Helt i orden	A		320
63	Zenith EM m 2/58 mm.BT.Olympiademodel.Helt i orden.Pæn	A/B		200
64	Polaroid 600 m. 4,7/127 mm.Helt i orden	B		220
65	Minox projektor,manuel.Helt i orden	A/B		200
66	Nikkormat FTN hus Lysmåler ude af justering,ellers i orden.Pænt.			120
67	Minolta XM m. MD Rokkor 3,5/28 mmSelvudløser virker ikke helt,ellers i orden.			240
68	Nikkormat FTN hus Helt i orden,men "brugspræget".	B/C		150
69	Nikon F2, m. Photomic, Nikkor f:2/50 og BT		800	1050
70	Olympus OM10, m. Zuiko 1,8/50 + div. ekstraudstyr	(alt i sort)	400	340
71	Edixa-Flex (sort) + Edixa Reflex samt mellemringssæt	(flot stand)		260
72	Rodekasse med filtre/blitz m.m.			240
73	Topcon IG SLR + 50mm, 135mm, BT samt manual		250	200
74	Nikon F-601 med AF Nikkor 35-70mm, velfungerende			300
75	Nikon F-401 med AF Nikkor 35-80mm/4,0-5,6D og beredskabstaske, velfungerende			130
76	Nikon Coolpix 990 med 32 MB SanDisk kort, velfungerende			190
77	Nikon Speedlight SB-26, velfungerende			110
78	Pentax K 1000, m. SMC Pentax 2/50 og flash			280
79	Russisk kikert 8 x 30, m. taske	(smuk stand)		70
80	Praktica MTL 5, m. Pentacon 1,8/50 og BT			110
81	Topcon IC-1, m. HI Topcor 1,8/55 og BT			50
82	Topcon UNI, m. 3 stk. Optic: UV Topcor: 2/53 + 4/100 + 4/135			180
83	Voigtlander Vitessa 500S, m. Color-Lanthar			40
84	Voigtlander Vito II, m. Color Skopar			60
85	Voigtlander Brillant (bakelit)	(fin stand)		50
86	Olympus Trip 35	(pæn stand)		20
87	Nikon specialbrochurer			160
88	Yashica 44, (2 øjet spejlreflex, baby grå)			200
89	Edixa-Bak Reflex, m. Auto Cassaron 2,8 50 mm. 2 søgere			190
90	Exa 1 m. Ludwig Meritar			90
91	Praktica FX 3, m. Telemegor 1:3,5 90 mm			200
92	Contaflex, m. Tessar 2,8/45 mm			80
93	Canon Demi C halvformat og 2 optikker			350
94	Rodenstock Apo-Ronar 1:9 480 mm.			160
95	Eskofot-Ultragon 1:9 305 mm			50
96	Schneider-Kreuznach Componon 1:5,6 180 mm			220

Torsdag 15. januar

Klaus-Eckard Riess fortalte på aftenens møde om berømte opfindere, konstruktører og førende industriledere indenfor den kolossale tyske kameraproduktion i Tysklands glansperiode. De mange interessante og for det meste ukendte historier fik pludselig liv bl.a. ved hjælp af en udsøgt lysbilledserie. Der lød klapsalver ved afslutningen. Det sædvanlige 'skrot' gik som varmt brød.

Lørdag 31. januar i Middelfart

Der var travlhed fra morgenstunden med opstilling til loppemarked. Det var dejligt at se så mange medlemmer fra både nær og fjern (helt fra Sæby til København). Der var igen mange gode og spændende ting på loppemarkedet, og både diskussion og handel gik livligt.

Der er gang i 'lopperne'

Efter loppemarkedet og den sædvanlige frokost på Restaurant Kvickly blev stolene stillet an til dagens højdepunkt-foredraget af Klaus-Eckard Riess. Klaus berettede om nogle sjældne og meget usædvanlige kameraer, der i varierende grad har sat deres spor i fotohistorien. Foredraget var et fascinerende indblik i kameraer og prototyper, hvoraf nogle havde fortjent en bedre

skæbne, end der blev dem givet. En af konklusionerne var vist, at ikke alle de beslutninger, der foretages i direktionslokalerne, er lige kloge. Klaus-Eckard forstår på en levende måde at kombinere en god historie med et flot og relevant billedmateriale. Tilhørerne udtrykte efter foredraget deres uforbeholdne anerkendelse. Dagen sluttede med et flot 'skrotsalg', der resulterede i en stor omsætning til glæde for både købere og sælgere. Herefter kunne de mange deltagere drage hjem med mindet om en begivenhedsrig dag.

Svend Erik Jeppesen overrækker en 'skål'

Næste medlemsmøde i Middelfart afholdes lørdag den 10. oktober med loppemarked, foredrag og anvisningsalg.

Jagten er godt i gang....

...og diskussionen Foto: Leif G. Jensen

Torsdag 19. februar

Mogens Svane fra TV-Glad præsenterede nogle af verdens første filmoptagelser primært optaget med udstyr konstrueret af amerikaneren Edison. 7 til 10 minutters fremvisning var noget der kunne få folk til ad dåne. Ved forevisningen af Kysset måtte flere besvime filmtilskuere bæres ud af salen. (dog ikke i Østerbrohuset). Mogens kommenterede de enkelte klip og besvarede de mange spørgsmål fra salen. Aftenen sluttede med salg af medbragt 'skrot'

Torsdag 19. marts

Svend Erik Jeppesen demonstrerede og fortalte om hvorledes opfindelsen af de engang uundværlige filtre, gul, orange, rød og grøn det var simpelt hen noget man måtte anvende til optagelse af naturbilleder. Skyer så hvide som vattotter, stemningsbilleder, hvor et grønfilter gjorde underværker. Var man til Rolleiflex var deres filtersæt vejen til en præmie.

Svend Erik fortalte om hvorledes man med stor lethed selv kan fremstille et filter. Hvem har modet til at gå i gang? Forelæsningen bliver til en artikel i Objektivs til september. Tak til Svend Erik!

Stor gave til DFS!

Leif Germann Jensen

Afdøde DFS-medlem Michael de Waal havde besluttet, at hans samling af Canon spejlreflekskameraer, objektiver, digitalkamera og Nikon filmscanner m.m. skulle skænktes til DFS. Michaels enke, Tina Munk, har i overensstemmelse med dette overdraget samlingen til DFS. Samlingen vil blive solgt til benefice for foreningen. Vi siger TAK for Michaels og Tinas smukke gestus. ●

Objektiv (Danish Photo Historical Society) - Nos. 120, 121, 122, Sept./Dec., 2008. These Danish language magazines contain beautiful quality reproductions. The September issue is dedicated to stereo photography and has dozens of vintage and modern images as well as some truly unusual cameras. Other issues feature Joseph Niepce (1765-1833), the Agfa Company, early Leicas, photography museums, photography in China (1927-1929), the Compur shutter and Exakta advertising.

uments which
se of their rarity,

cameras. Other issues feature Joseph Niepce (1765-1833), the Agfa Company, early Leicas, photography museums, photography in China (1927-1929), the Compur shutter and Exakta advertising.

Jacob A. Riis 1890

Weegee 1938

An afterthought: As an example of the wonders to be discovered in these magazines from other societies, I show this pair of photographs (above). The December 2008, No. 122 issue of *Objektiv* contained the Jacob Riis photograph which startled me because of its similarity to a famous Weegee photo. I searched my library for the Weegee photo and compared the two. What are your thoughts?

Vi

SO-

Peter Randløv fotograferede medlemmerne på mødet den 16. oktober 2008

Landsmøde & generalforsamling

Søndag 26. april 2009 i Middelfart
Østergades Forsamlingshus

Generalforsamling Program

- 10:00 Loppemarked opstilles
10:30 Formanden byder velkommen
Loppemarkedet begynder
11:30 Middagspause
13:00 Generalforsamling
14:00 Anvisningssalg begynder
17:00 Afslutning, hvor alle deltager i oprydning

Dagsorden

- 1 Valg af dirigent og referent .
- 2 Formandens beretning.
- 3 Kassereren fremlægger det reviderede regnskab.
- 4 Redaktørens beretning.
- 5 Indkomne forslag (fremsendes 1 uge før.
- 6 På valg til bestyrelsen: Svenn Hugo, Leif G. Jensen, F. Berendt og John Mikkelsen.
- 7 Valg af revisorer: Willy Thomsen og Lars Schönberg-Hemme.
- 8 Fastsættelse af kontingent: Bestyrelsen foreslår uændret kontingent: Danmark kr. 350,- Norden og øvrige udland kr. 375,-
- 9 Eventuelt .

Dansk Fotohistorisk Selskab

Kasse regnskab for året 2008

	2008 Budget	2008 Faktisk	2007 Faktisk
Indtægter			
Kontingenter	105.000	110.353,56	98.334,36
Renteindtægter	6.000	5.971,33	6.017,10
Annonceindtægter	6.500	6.000,00	9.300,00
Tilskud/Sponsorater	4.000	9.463,62	4.638,28
Løssalg af Objektiv	500	882,00	674,50
Anvisningssalg	12.000	22.670,00	17.841,50
Indtægter i alt	134.000	155.340,51	136.805,74
Udgifter			
Objektiv	125.000	150.677,25	68.943,25
Kontorhold inkl. telf.	20.000	13.634,20	18.065,21
Bestyrelsesmøder	5.000	3.397,67	2.994,53
Medlemsmøder	22.000	17.832,54	18.310,45
Øvrige driftsudgifter	8.000	9.986,50	8.236,70
Udgifter i alt	180.000	195.528,16	116.550,14
Resultat	-46.000	-40.187,65	20.255,60
Likvider			
Overført fra forrige år		212.312,91	192.057,31
Resultat		-40.187,65	20.255,60
At overføre til næste år		172.125,26	212.312,91
Som forligger således			
Danske Bank/Giro		13.979,89	
Danske Bank/Udlægskonto		3.063,93	
Alm. Brand		155.081,44	
I alt		172.125,26	

18.03.09

John C. Mikkelsen

Sven Hugo, Lars Schönberg-Hemme og Willy Thomsen

Dansk Fotohistorisk Selskab Foreløbig årsskalender for 2009

- Sønd. 26. apr. kl. 10:30 Generalforsamling, loppemarked & anvisningssalg
I Middelfart
- Torsd. 14. maj. kl. 19:30 Billedgruppen, Østerbro
- Torsd. 17. sept. kl. 19:30 Ord. møde, Østerbro
- Torsd. 24. sept. kl. 19:30 Billedgruppen, Østerbro
- Lørd. 10. okt. kl. 10:30 Loppemarked & anvisningssalg, Middelfart
- Torsd. 15. okt. kl. 19:30 Ord. møde Østerbro
- Lørd. 24. okt. kl. 12:00 Loppemarked & anvisningssalg Østerbro
- Torsd. 5. nov. kl. 19:30 Billedgruppen, Østerbro
- Torsd. 19. nov. kl. 19:30 Ord. møde, Østerbro
- Torsd. 3. dec. kl. 19:00 Juleanvisningssalg, Østerbro

Nye Medlemmer

Søren Nielsen
Åderupvej 132,
4700 Næstved.

Ann Vibeke Knudsen
Vimmelskaftet 2,
3700 Rønne.

Anders Finsen
Rødeledvej 3,
4720 Præstø.

Erling Sewohl
Fjordvej 1009,
5330 Munkebo .

Francois Marchetti
Strandvejen 20, B. 2. tv.
2100 Købnhavn Ø.

Tove Madsen
Overgaden oven vandet
46, II.tv.
1415 København K.

Peter Wolf (SDF)
Egebjergvej 1,
4720 Præstø.

Jørgen Hesselbjerg
Heden 7,
8340 Mallings.

Fotovirksomhederne
Karlebovej 19,
2980 Kokkedal.

Tove Madsen
Overgaden oven vandet
46, II.tv.
1415 København K.

Velkommen!

EKSKUSION TIL SVERIGE!

Samlermarknad (loppemarked)

Samt museumsbesøg

SØNDAG DEN 6. SEPTEMBER 2009

Der har i de senere år været arrangeret mere eller mindre private rejser til Nils-Harald Ottossons loppemarked i Olofström. Disse ture vil vi prøve at organisere, således at flere medlemmer kan deltage.

✱

FÆLLES TUR:

Afgang Helsingør:

Lørdag den 5. september kl. 12:00.

Indkvartering på vandrehjem i Olofstöm.

Kl. 16:00. Besøg på Fotomuseet, Rattergården.

Bespisning: (egen mad eller på restaurant).

✱

Søndag den 6. september

Opstilling kl. 8:00.

Loppemarked begynder kl. 10:00.

Afrejse fra Olofström ca. 14:30-15:00

✱

Tilmeldning til loppemarked & museumsbesøg skal ske til:

Otto Højmark Andersen
Spangsbjerg Kirkevej 50,
6700 Esbjerg.

E-Post: ottokrat@live.dk

Tlf.: 7512-1225 Mobil: 2633-6025

SENEST DEN 15. august 2009

✱

Museumsbesøget er GRATIS

Udstillingsbord koster Sv. kr. 200,00

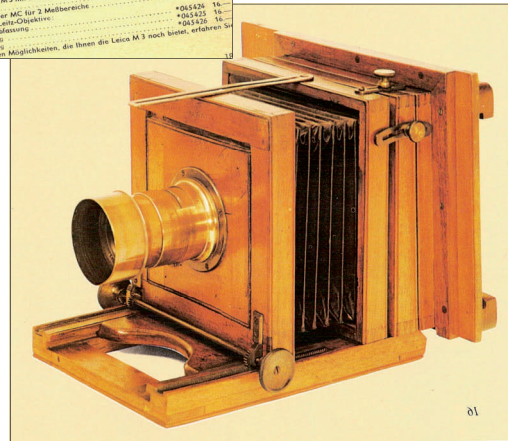
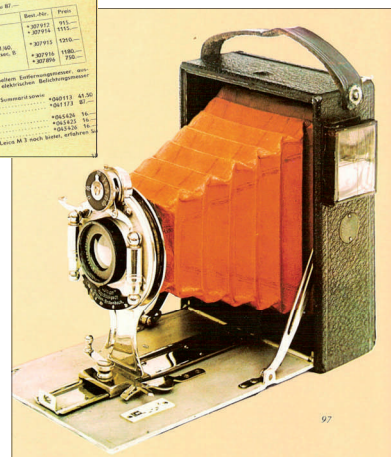
Bestilles direkte hos:

N-H Ottosson

293-41 Olofström

Tlf.: 0454-41256

E-mail: N-H-ottosson@oktv.se

Anvisningssalgsslisten til søndag d. 26.04.09 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopkrævning. Den, der afgiver bud for trediemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon, e-mail eller brev til anvisningssalgslederen: **Leif Germann Jensen, Gl. Kongevej 172 C, 2. sal, 1850 Frederiksberg C.**

tlf. 33 21 43 67 - e-mail: leif.gj@webspeed.dk

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
1	Kadlubeks Kamera-Katalog, 4. udgave inkl. Index			
2	Moskva 5, m. I-24 3,5/10,5, koblet afstandsm., BT (Super Ikonta kopi)			
3	Zeiss Ikon Contax IIIa, m. Sonnar 2,5/50 mm		850	
4	Zorki 10 m. Industar-83 2,8/45			
5	Rolleicord m. Triotar 3,5/7,5, Compur (navne indridset)			
6	Olympus Pen-EE			
7	Kodak Target Six 16 og Kodak Six-20 Brownie Senior			
8	Voigtländer Vito CL, 2 forskellige versioner inkl. orig. afstandsmåler			
9	Carl Zeiss Pro-Tessar 3,2/35 mm til Contaflex			
10	Arette IA, m. Isconar 2,8/45			
11	Belfoca, m. Bonotar 4,5/10,5			
12	Beier Beirax, m. Meritar 4,5/105, dobbertformat 4,5x6 og 6x9			
13	2 stk. Zeiss Ikon 6x9 klappameraer: Ikonta520/2 og Nettar 515/2			
14	2 stk. Voigtländer Bessa klappameraer 6,5x11 og 6x9			
15	2 stk. Agfa 6x9 klappameraer			
16	Ernemann Heag 00, 6,5x9			
17	Agfa Silette Record, Silette LK Sensor og Parat-I (halvformat)			
18	Kodak Tourist II, Kodak Junior I, samt 2 Kodak flashsynkronisatorer			
19	Robot Junior, defekt			
20	Exakta Varex IIa præget front, prismesøger, blank auto Tessar 2,8/50		450	
21	Kodak Retina IIc, m. Heligon 2,8/50 og BT			
22	Folmer Graflex Finger Print Camera, m. Kodak Anastigmat 6,3/72mm			
23	Pentax Stereo Adapter (49mm indskruining), m. brugsanv. og emball.			
24	Zeiss Ikon Biogon 2,8/35			
25	Zeiss Ikon Ikonflex IIa, m. brugsanv. og org. Emballage			
26	Exakta bælgudstyr			
27	Fotex (dansk kamera), m. 7,7/47,5			
28	Rolleicord IV, m. Xenar 3,5/75 + brugsanv., filter og BT			
29	Rolleikin + Bogen om Rolleiflex			
30	Yashica-Mat (6x6 TLR), m. Lumaxar 3,5/80			
31	Murers Express SL Newness (9x12 magasin-box)			
32	Hasselblad og Bronica brochurer m.m.			
33	Exa II, m. Domiplan 2,8/50 + Orestor 2,8/135			
34	Taron Chic, m. Taronar 2,8/30 + brugsanv. og etui			
35	Nagel Vollenda (70/0), m. Nagel Anastigmat 4,5/10,5cm.			
36	Leitz smådele: Æske til Leicaflex SL, div. dæksler m.m.			
37	Leitz smådele: Gulfilter, TUV00, SOOFM, blændering t. modlysbl.			
38	Mahogni kamera (C. Hansen, Odense), m. messingobj. + 8 div. kassetter			
39	"Polizeiliche Fachfotografie"		100	
40	Exa-bog + forskelligt om Exakta og Novoflex			
41	Kasse med Rolleiflex-bogen + mange Rollei-brochurer			
42	Agfa Billy I, m. Agnar 6,3/105, brugsanv. og æske			
43	Agfa Record III, m. Apotar 4,5/105			
44	Leica II, No.164938 (1939) chrom, m. Elmar 3,5/50 og taske	B	1200	
45	KODAK: "Preservation Of Photographs"		150	
46	Canonet QL 25, m. modlysblænde og BT			
47	Div. Minolta optik- og kamera-manuals			
48	Mahogni-rejsekamera 5x7", m. Nettel-Anastigmat f.6,5/180 og to dobb.kassetter		500	

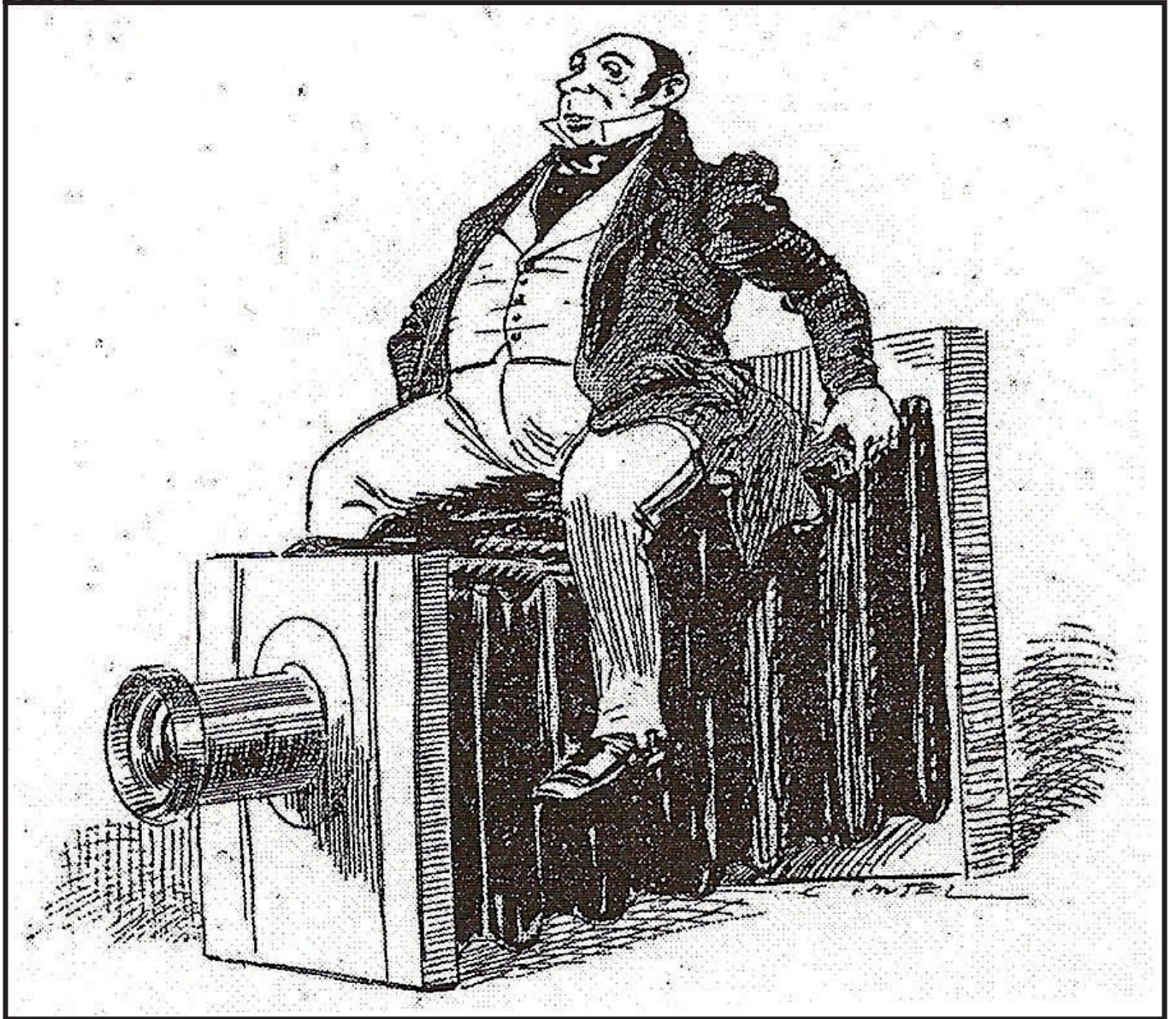
Anvisningssalgsslisten til søndag d. 26.04.09 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopkrævning. Den, der afgiver bud for tredemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon eller skriftligt til anvisningssalgslederen: **Leif Germann Jensen, Gl. Kongevej 172 C, 1850 Frederiksberg C.**

tlf. 33 21 43 67 - e-mail: leif.gj@webspeed.dk

Nr.	Beskrivelse	Stand	Limit	H.slag
49	"Wonders of the stereoscope" m. 48 trykte stereobilleder og betragter		200	
50	Fransk 6x9 klappamera, Kinax, m. Bertiot 4,5/105 og BT, (pæn stand)	B		
51	Rolleimagic ,indbygget lysmåler + UV filter, flot stand	A	500	
52	C.P Goertz Minicord III, Læderbeklædning ikke komplet	B	200	
53	Leica IIIF, m. Elmar 3,5/5cm og BT (lukker defekt)			
54	Leitz Ministativ med stort KOOGN kuglehovede			
55	Leitz Reprostander m. vekselslæde, lup og Focotar men uden bundbræt			
56	Rollei 35TE, sort, m. BT			
57	Canon AV1, m. 1,8/50mm, 3,5/35mm og Focal Zoom 70-210mm			
58	Pentax P30, m. SMC 1,7/50mm og Petri Zoom 35-70mm			
59	Konica FS-1 Motorkamera, m. 1.8/50mm og Kenloc 2.8/28mm og brugsanv.			
60	Zeiss Ikon Contessa, m. SLK Tessar 2.8/50mm og Ikoblitz 4			
61	5 Stk. søgerkamera, Canon, Yashica, Agfa, Konica og Argus (alle fungerer)			
62	2 stk. objektiver til Olympus: Tokina 70-210mm og 2,5/135mm Tamron Close fokus			
63	Zenith 500 mm spejltele m. 4 filtre. Adapter til Canon	A	200	
64	Leitz stort kuglehoved	B	150	
65	Voigtländer Vitomatic IIa, m. Ultron 2/50. Flot, m. løs afstandsmåler	A	200	
66	Kodak Retina IIc, m. Xenon 2.8/50, BT og original æske. (Helt i orden)	B	200	
67	Jupiter II 4/13.5 cm. Tele til Contax	A/B		
68	Pentax minikikkert 7x20. (Helt i orden)	B		
69	Gossen Sixticolor farvemåler (I orden. Flot)	A/B		
70	Rolleiflex 4x4 uden skindbeklædning.	C		
71	Voigtländer Brilliant 6x6, m. BT (I orden)	B/C		
72	Zeiss Pro-Tessar 4/85 mm. (Som ny)	A		
73	Carte de Visite album med børnebilleder		200	
74	Gallus Derlux, m. Gallix 3,5/50 + BT (fransk aluminiumskamera)			
75	Samletaske m. div. NIKON: Kameraer, objektiver, flash m.m.		250	
76	Stålkuffert m. div. OLYMPUS: OM2n + OM10 huse, normalobj. mm		500	
77	Canon AE1 + CanonTX, m. div. Canon objektiver og bælgestyr mm		600	
78	Samletaske m. Pentax ES, Praktica FX3, Praktica MTL5, + div. udstyr		500	
79	Projektorer: Kodak S-AV2010 + 2 stk. Rollei P11, + meget udstyr		1288	
80	Samletaske m. Chinon CE3, Ricoh KR10, Pentax MG, objektiver mm		398	
81	Nikon F65 + Nikon 301, m. Nikon 5,6/100-300, div. piratobjektiver mm		298	
82	Canon FX, m. Canon FD 1,8/50, Auto Vivitar 3,8/21 + National PE170		398	
83	Olympus OM10 + OM1, m. Zuiko 1,8/50 + div. piratobj. mm i stålkuffert		898	
84	Contax137MD Quarts, m. Planar 1,7/50, Sonnar 2,8/135 mm i stålkuff.		1298	
85	Eastman Brownie Camera No. 2 (box) (som nyt, i original æske)			
86	Kodak Retina II, m. Xenon 2,8/5cm, Compur-Rapid (fokusering defekt)			
87	Zeiss Ikon Contina, m. 3,5/45 og Prontor-SVS			
88	3 stk. Zeiss Ikon 6x9 klappamera (inkl. Simplex med defekt bakelit)			
89	Minolta SRT101, m. MC Rokkor-PF 1,4/58mm (lukker defekt)			
90	NEO-FOT A bakelit, Made in Denmark, inkl. orig. B-taske			
91	Bertram Standard og Zeiss ikon Ikophot (begge virker ok)			
92	Braun Norca I 6x9 og Agfa Standard 6x9			
93	Balda (6x9 og 4,5x6), m. Radionar 4,5/10,5 cm og Compur			
94	Rollei 35 T, m. Tessar 3,5/40 (fin stand)			
95				
96				

En storsamler!

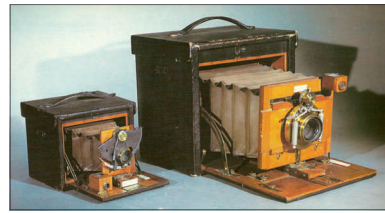

Goecker

Professionel imaging
Hejrevej 37
2400 København NV
www.goecker.dk

NJAL FOTO

Njalsgade 22
Tlf.: 3254-5590
www.njalfoto.dk

NIVÅ FOTO

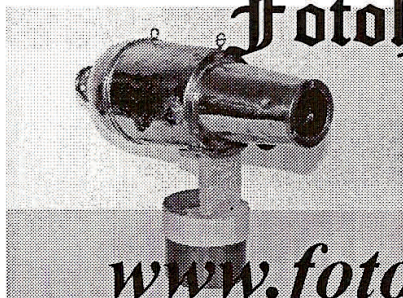
Nivå Center 88
2990 Nivå
Tlf.: 4914-1804

NORHERN LIGHT GALLERY

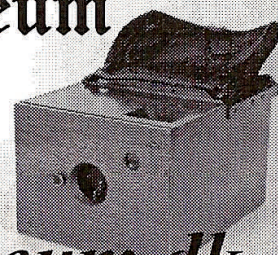

Køb & salg: Fotografier 1839-2009
Salg af: Opbevaringsmaterialer
og fotobøger
www.nlg.dk Adaneman@nlg.dk
Tlf.: 3860-5942

Fotohistorisk museum

40 78 85 03

www.fotohistoriskmuseum.dk

BESTYRELSE & REDAKTION

Formand:

Svenn Hugo
Orebyvej 27.
4990 Sakskøbing.
Tlf: 5470-5595
Vildmanden@email.dk

Næstformand &

Anvisningssalgsleder:
Leif Germann Jensen
Gl. Kongevej 172 c. II.
1850 Frederiksberg C.
Tlf: 3321-4367 (mellem kl. 10-11)
Leif.gj@webspeed.dk

Redaktør:

Flemming Berendt
Teglårdsvej 308,
3050 Humlebæk.
Tlf: 4919-2299
dfs@post.tele.dk
www.objektiv.dk

Kasserer:

John C. Mikkelsen
Kystvejen 42,
5466 Asperup
Tlf: 6448-1021
Je.jo.mi@mail.dk
Giro konto nr. 150 6447
SWIFT-BIC: DABADKKK
IBAN: DK35 300000015064 47

Bestyrelsesmedlem:

Allan Bunton
Vanløse Allé 70, II. tv.
2750 Vanløse.
Tlf: 3871-0091

Møder vest for Storebælt:

Svend Erik Jeppesen
Arnakvej 74,
8270 Højbjerg.
Tlf: 8627-2124
sej8270@yahoo.dk
Møder vest for Storebælt:
September/oktober og januar/februar

Webmaster:

Leif Johansen
H.C. Andersensvej 7,
6100 Haderslev.
Tlf.: 7452-6038
leif@dagnyleif-johansen.dk

Økonomi & adresseændring:

Kontingent: Danmark kr. 350,- Norden og øvrige Europa kr. 375,-
Medlemsperiode: 1. januar til 31. december.
Girokort fremsendes i december.
Indmeldelse pr. 1/10-31/12 kr. 85,-
Objektiv udsendes i april/september/december + temanummer.

Anvisningssalgsbetingelser:

Tilmelding af fotografika pr. post eller E-post senest 1. marts, 1. august og 1. november.
Henvendelse: Leif Germann Jensen, Gl. Kongevej 172 c, II, 1850 Frederiksberg C.
Tlf.: 3321 4367 (mellem 10-11).
Medlemmer kan fremsende BUD pr. tlf. brev eller E-post

Medlemskab af DFS er obligatorisk for deltagelse i anvisningssalg. Sælger og køber betaler hver 12,5% i salær til DFS.

Anvisningssalg afholdes ved generalforsamlingen i Middelfart i april, samt vest for Storebælt i september/oktober.

Desuden i København i oktober og december.
Loppemarkeder afholdes i januar/februar samt april og oktober.

Møder i København:

Den 3. torsdag i månederne september-marts
I Østerbrohuset, Århusgade 103. Tlf: 3538-1294

DFS hjemmeside:

www.objektiv.dk

Indholdsfortegnelse for Objektiv indtil nr.115:

www.objektiv.dk/objektiv/objall.htm

Database over alle artikler i Objektiv:

www.objektiv.dk/objektiv/startbase.php

Danmarks Fotomuseum

Hjemmeside www.fotomuseum.dk

Æresmedlemmer:

Flemming Berendt
John Philipp
Kurt Petersen

Følgende har bidraget med materiale og andet:

Danmarks Fotomuseum, Substanz, Dansk Skolemuseum, Greve Museum, Ole Hesager, Nils-Harald Ottosson og Flemming Berendt (arkiv).

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af skriftet, samt dele deraf, er KUN tilladt efter skriftlig tilladelse fra Dansk Fotohistorisk Selskab. No part of this publication may be reproduced in any form without permission in writing from DFS.

Copyright 2009. ISBN 0107-6329.

Tryk: Strandbygaard Grafisk A/S.
Trykkerivej 2. 6900 Skjern.

PHOTOGRAFICA

SKINDERGADE 41 · 1159 KØBENHAVN K · TEL. 33 14 12 15 · WWW.PHOTOGRAFICA.COM

